

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

GMINA SZCZYTNIKI

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

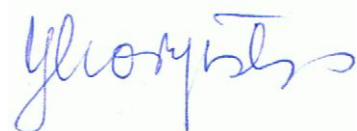
**PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA GMINY SZCZYTNIKI**

AUTOR OPRACOWANIA

MGR INŻ. ANNA KANIA

MGR JADWIGA KORYŃSKA

***Prognoza uwzględnia zmiany wynikające z dokonanych uzgodnień i uzyskanych opinii**

SZCZYTNIKI, 28.12.2023 R./13.04.2024R*

ZLECENIODAWCA: WÓJT GMINY SZCZYTNIKI

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	5
1. Podstawy formalno – prawne	5
2. Cel, przedmiot i zakres prognozy	6
3. Metoda opracowania i wykorzystane materiały	8
II. Informacje o zawartości i głównych celach projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i jego powiązań z innymi dokumentami	9
1. Zawartość projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	9
2. Cele projektowanej zmiany Studium	9
3. Powiązania zmiany Studium z innymi dokumentami	10
III. Analiza uwarunkowań przyrodniczych i ocena stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanej zmiany Studium planu	11
1. Podstawowe informacje o gminie i terenach objętych zmianą Studium	11
2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego i kulturowego wynikająca z opracowania ekofizjograficznego	14
3. Powiązania przyrodnicze terenu zmiany Studium z szerszym otoczeniem	19
4. Ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	19
4.1. Degradacja powierzchni ziemi i gleby	20
4.2. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	20
4.3. Zagrożenie powodziowe	21
4.4. Osuwanie się mas ziemnych	22
4.5. Zanieczyszczenie powietrza	22
4.6. Zagrożenie klimatu akustycznego	23
4.7. Gospodarka odpadami	23
4.8. Promieniowanie elektromagnetyczne	24
4.9. Poważne awarie	24
4.10. Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych	24
5. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektu zmiany Studium	24
IV. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	25
V. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanej zmiany Studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu	25
VI. Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie zmiany Studium	33

VII. Przewidywane znaczące oddziaływanie ustaleń zmiany Studium, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru, a także na środowisko	35
1. Ocena wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w zmianie Studium na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru	35
2. Ocena wpływu przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska	35
2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, świat roślin i zwierząt	36
2.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi łącznie z glebą	37
2.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	38
2.4. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat	41
2.5. Oddziaływanie na klimat akustyczny	42
2.6. Oddziaływanie na krajobraz	43
2.7. Oddziaływanie pola elektromagnetycznego	44
2.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury	45
2.9. Ocena zagrożeń dla zdrowia ludzi i dobra materialne	45
2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne	46
2.11. Pozostałe zagrożenia dla środowiska wynikające z ustaleń projektu zmiany Studium	46
2.12. Oddziaływania skumulowane	46
VIII. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych zawartych w projekcie zmiany Studium w aspekcie ochrony środowiska	46
1. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania przestrzeni z warunkami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	46
2. Ocena zgodności ustaleń zmiany Studium z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska	47
IX. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	47
X. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium	48
XI. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania	48
XII. Oddziaływanie transgraniczne na środowisko	49
XIII. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	49
XIV. Spis materiałów wykorzystanych przy opracowaniu prognozy	57
1. Spis materiałów planistycznych, dokumentacji archiwalnych, literatury	57
2. Zestawienie aktów prawnych	58
XV. Załączniki, w tym oświadczenie	59

I. Wstęp

Pierwsze opracowane Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało zatwierdzone uchwałą nr XXV/138/2001 Rady Gminy Szczytniki w dniu 29.05.2001r. Było ono opracowane zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zmianami). Problematyka, którą powinno zawierać Studium określona była ogólnie. Nie ogłoszono wtedy rozporządzenia, które szczegółowo definiowałoby zakres projektu studium. W związku z powyższym zakres i forma studium w dużej mierze uzależnione było od podejścia zespołu projektowego oraz władz gminy. Z uwagi na stale zmieniające się potrzeby rozwojowe gminy, obowiązujące od 2001 roku Studium zostało zmienione. Stosowna uchwała w tym zakresie została podjęta przez Radę Gminy Szczytniki w dniu 03.12.2004 r. (uchwała nr XX/95/04). W związku z potrzebą lokalizacji inwestycji celu publicznego (boisko sportowe) Studium znów zmieniono i zostało ono uchwalone uchwałą nr XXVII/144/2016 Rady Gminy Szczytniki z dnia 17 listopada 2016 roku.

Zmiany ww. Studium opracowane były pod rządami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku.

Podstawą podjęcia przez Wójta Gminy Szczytniki prac nad sporządzeniem obecnej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki jest uchwała Nr XLV/344/2023 Rady Gminy Szczytniki z dnia 3 sierpnia 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Szczytniki.

Obecnie opracowywana zmiana Studium dotyczy 2 terenów wyznaczonych w uchwale Rady Gminy Szczytniki położonych w bliskim sąsiedztwie.

1. Podstawy formalno - prawne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki dla dwóch wyodrębnionych obszarów na terenie gminy.

Podstawa prawna sporządzenia prognozy:

- *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz.1094 ze zm.),*
- *ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. 2023, poz. 977 ze zm.),*

oraz na szczeblu międzynarodowym:

- *Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,*
- *Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy rady 85/337/WE i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 26.06.2003 r.),*
- *Dyrektywa 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, dostosowana do postanowień Konwencji z Arhus, gwarantująca dostęp do informacji o środowisku będących w posiadaniu organów władzy publicznej, każdemu, kto zwróci się z wnioskiem o ich udostępnienie.*

Konieczność opracowania prognozy wynika z ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, art. 51 ust. 1. i art. 46 pkt 1., w myśl którego przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

2. Cel, przedmiot i zakres prognozy

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana do projektu **zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki, dla 2 wydzielonych terenów położonych w bardzo bliskim sąsiedztwie w miejscowości Marchwacz. Z uwagi na występowanie dobrych gleb opracowany będzie plan miejscowy.**

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przeprowadzenia takiej oceny wymaga również zmiana studium. Niniejsza prognoza odnosi się do wprowadzonej projektem uchwały zmiany do obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczytniki w części obejmującej 2 tereny położone w północno-zachodniej części gminy Szczytniki, w miejscowości Marchwacz (obręb geodezyjny Krowica Zawodnia).

Celem prognozy jest wpływ na opracowanie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które w możliwie najwyższym stopniu zapewnią wykorzystanie zasobów środowiska dla rozwoju zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Prognoza ma również ułatwić identyfikację przewidywanych skutków środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń zmiany Studium oraz dokonać oceny, czy przyjęte rozwiązania ochrony środowiska w sposób dostateczny zabezpieczą środowisko przed powstaniem konfliktów i zagrożeń.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane wcześniej opracowanie ekofizjograficzne, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarach objętych zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej. Dokonano analizy rozwiązań planistycznych i ustaleń zmiany Studium i identyfikacji najważniejszych oddziaływań, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium. Wobec ogólności dokumentu studium, które określa przeznaczenie terenu i zasady zagospodarowania lecz nie określa tempa i skali ich osiągnięcia prognoza oddziaływania na środowisko może mieć jedynie charakter jakościowy. Prognoza jest wykładana do publicznego wglądu razem ze studium i ma służyć jako materiał pomocniczy dla społeczeństwa w celu zapoznania się z możliwymi skutkami środowiskowymi przedstawianego dokumentu.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.), Wójt Gminy Szczytniki wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Zakres ten został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem nr WOO-III.411.371.2023.PW.1 z dnia 29 września 2023 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kaliszu pismem ON.NS -9011.2.40.2023 z dnia 19 września 2023 roku.

W wyżej wymienionych pismach stwierdzono, że prognoza powinna być sporządzona w pełnym zakresie określonym w art. 51 pkt.2. i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz.1094 ze zm.). Zgodnie z tymi artykułami prognoza powinna zawierać m. in.:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawca prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię i nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w swoim piśmie zwraca uwagę na uwzględnienie działań naprawczych zawartych w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, przyjętym uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020r., poz. 5954). Należy także określić przewidywane oddziaływanie istniejących i planowanych szlaków komunikacyjnych (w szczególności drogi krajowej nr 12).

W prognozie należy określić i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na klimat. Należy także określić aktualny stan klimatu akustycznego terenów objętych projektem zmiany studium oraz jego potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium. Należy odnieść się także do spraw ochrony krajobrazu.

W prognozie należy także określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na JCW i wskazać czy realizacja tych ustaleń może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Należy również napisać, czy na terenie zmiany studium znajduje się ujęcie wody i czy teren leży w strefie ochronnej ujęcia wody.

W prognozie należy opisać warunki geologiczne i hydrogeologiczne oraz przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko gruntowo-wodne.

Ponadto należy określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania na różnorodność biologiczną, a także na rośliny, grzyby i zwierzęta, w tym na gatunki chronione.

3. Metoda opracowania i wykorzystane materiały

Przy opracowaniu prognozy zastosowano **metodę ekstrapolacji, czyli projekcji wiedzy o teraźniejszości i przeszłości w przyszłość, przy założeniu postulatycznym, że prawa obowiązujące w chwili dokonywania prognozy będą obowiązywały również w przyszłości.** Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych. Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Uwzględniono obecny stan środowiska, jego podatność oraz odporność na degradację wskutek antropopresji, a także zdolność środowiska do samoregeneracji.

Uwzględniono także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych ze zmianą Studium, w tym wypadku dla obowiązującego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, a także Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego odnoszące się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Dokonano analizy rozwiązań planistycznych, identyfikacji i wartościowania najważniejszych oddziaływań, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium.

Przy opracowaniu prognozy wykorzystano następujące materiały:

- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.*
- *Prognoza do planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, WBPP.*
- *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku. Wielkopolska 2030.*
- *Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Wielkopolska 2030,*
- *Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 – uchwała Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.*
- *Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym – uchwała Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r.*
- *Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2019r., poz. 6240)*
- *Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr XXI/891/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2020r., poz. 5954)*
- *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Szczytniki.*
- *Strategia Rozwoju Gminy Szczytniki na lata 2021 – 2030.*
- *Program ochrony środowiska dla gminy Szczytniki na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, E.O.Ś. Katarzyna Seredyńska, Poznań*
- *Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Szczytniki na lata 2021 – 2027, Szczytniki 2021.*

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki uchwalone uchwałą nr XXVII/144/2016 Rady Gminy Szczytniki z dnia 17 listopada 2016 roku.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Szczytniki, Geoprojekt, Wrocław 1979.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki i planów miejscowych, Jadwiga Koryńska, Marta Koryńska, Kalisz/Szczytniki 2015 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Marchwacz, Anna Kania, Jadwiga Koryńska, Kalisz-Szczytniki 2021 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Marchwacz – teren II, Anna Kania, Jadwiga Koryńska, Kalisz-Szczytniki 2023 r.*

II. Informacje o zawartości i głównych celach projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i jego powiązań z innymi dokumentami

1. Zawartość projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Podstawą sporządzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki jest:

- *ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023, poz. 977 ze zm.),*
- *uchwała nr LXV/344/2013 Rady Gminy Szczytniki z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Szczytniki.*

Zawartość projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z treści art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977 ze zm.).

Zmiana Studium zawiera także zakres merytoryczny studium, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 roku, Nr 118, poz. 1233) i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2021 r. poz. 2405).

W projekcie zmiany Studium określono kierunki zagospodarowania przestrzennego zgodnie z art. 10 ust. 2. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. z 2023 r., poz. 977 ze zm.).

2. Cele projektowanej zmiany Studium

Główne cele i zasady rozwoju zagospodarowania przestrzennego określa Koncepcja zagospodarowania przestrzennego kraju, do której nawiązuje Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Studia gminne nawiązują z kolei do celów określonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

Przedmiotem opracowania zmiany Studium są dwa tereny położone w północno-zachodniej części gminy Szczytniki, w miejscowości Marchwacz (obręb geodezyjny Krowica Zawodnia) w bardzo bliskim sąsiedztwie. Oddziela je jedynie działka, która była już przeznaczona pod boisko

sportowe w niedawno opracowanym planie miejscowym. Wielkość tego terenu nie pozwala jednak na wybudowanie dużego boiska. Obecnie opracowywana zmiana Studium jest powiększeniem terenu pod boisko, ażeby można było wybudować pełnowymiarowe boisko sportowe.

Wg uzasadnienia do uchwały, opracowanie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego umożliwi realizację na wnioskowanych terenach w miejscowości Marchwacz zadań własnych gminy, w tym z zakresu usług sportu i rekreacji, innych. Przedsięwzięcie to będzie miało cel publiczny.

Sporządzona zmiana Studium stanowić będzie zmianę polegającą na uzupełnieniu Studium o pojedyncze ustalenia dotyczące wyłącznie przedmiotowych terenów oznaczonych w załącznikach graficznych do uchwały.

3. Powiązania zmiany Studium z innymi dokumentami

Przy sporządzaniu Prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

W projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Szczytniki uwzględniono również kierunki określone w *Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r.*

W Strategii określono wizję rozwoju województwa do 2030 roku – „*Region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa*”.

W oparciu o zidentyfikowane wyzwania określone zostały cele rozwojowe województwa uwzględniające podejście koncentracji tematycznej. Interwencje podejmowane w ramach Strategii mają zapewnić:

- Cel 1.** Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
- Cel 2.** Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
- Cel 3.** Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
- Cel 4.** Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

W Strategii wskazuje się model funkcjonalny rozwoju regionalnego. Został on tak zaprojektowany, aby zapewnić rozwój naszego województwa jako społecznie, gospodarczo i terytorialnie zrównoważony oraz, dzięki któremu efektywnie będą rozwijane i wykorzystywane miejscowe zasoby i potencjały wszystkich obszarów województwa.

Projekt zmiany Studium uwzględnia także działania naprawcze zawarte w *Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej* – Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2020r., poz. 5954).

Projekt zmiany Studium nie jest sprzeczny z zapisami *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r.*

Plan jest jednym z trzech dokumentów, obok Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego i Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, które współdecydują o przyszłości regionu. Plan zawiera uszczegółowienia oraz wskazania dla działań w przestrzeni, których realizacja jest wypełnieniem zadań określonych przez Strategię. Jest dokumentem, który wypełnia pośredni szczebel planistyczny między Koncepcją Zagospodarowania Przestrzennego Kraju a studiami uwarunkowań i

kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Plan województwa wyraża podstawowe priorytety planistyczne dla kształtowania rozwoju przestrzennego Wielkopolski w najważniejszych jego aspektach – ochrony przyrody, transportu i infrastruktury oraz rozwoju osadnictwa. Ich realizacja nastąpi na szczeblu gminnym, w tym również poprzez lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Na opracowywanym obszarze nie przewiduje się konkretnych zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Obszar gminy Szczytniki znalazł się w strefie miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego Aglomeracja Kalisko-Ostrowska. Kluczowym celem rozwoju przestrzennego AKO będzie osiągnięcie wysokiego poziomu spójności, konkurencyjności i dostępności obszaru służącego podnoszeniu jakości życia mieszkańców, poprawy kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej z podkreśleniem jej rozpoznawalności w przestrzeni regionu i kraju.

W Studium określa się również obszary i zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń zmiany Studium.

Projekt zmiany Studium wykazuje zgodność z innymi dokumentami gminnymi, takimi jak: *Strategia Rozwoju Gminy Szczytniki na lata 2021 – 2030, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Program ochrony środowiska dla gminy Szczytniki na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Szczytniki na lata 2021 – 2027, a także Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie.*

III. Analiza uwarunkowań przyrodniczych i ocena stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanej zmiany Studium

1. Podstawowe informacje o gminie i terenach objętych zmianą Studium

Gmina Szczytniki położona jest w południowo – wschodniej części województwa wielkopolskiego, we wschodniej części powiatu kaliskiego, w niedalekiej odległości od miasta Kalisza.

Gmina Szczytniki graniczy:

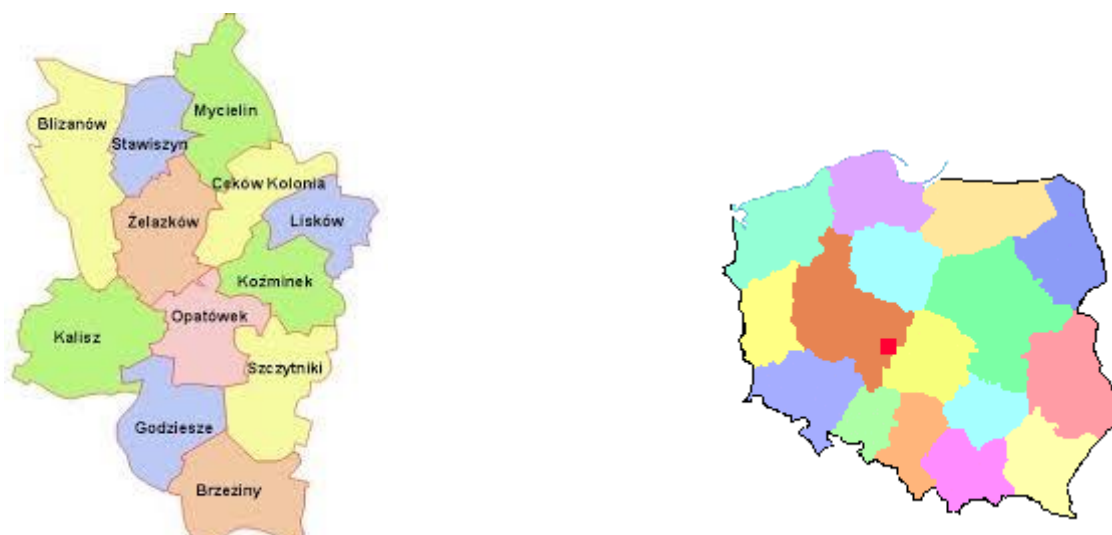
- od zachodu z gminą Opatówek i Godziesze Wielkie – woj. wielkopolskie,
- od północy z gminą Koźminek - woj. wielkopolskie,
- od wschodu z gminą Goszczanów i Błaszki – woj. łódzkie,
- od południa z gminą Brzeziny – woj. wielkopolskie.

Na sieć osadniczą składa się 50 miejscowości, w tym 30 wsi sołeckich.

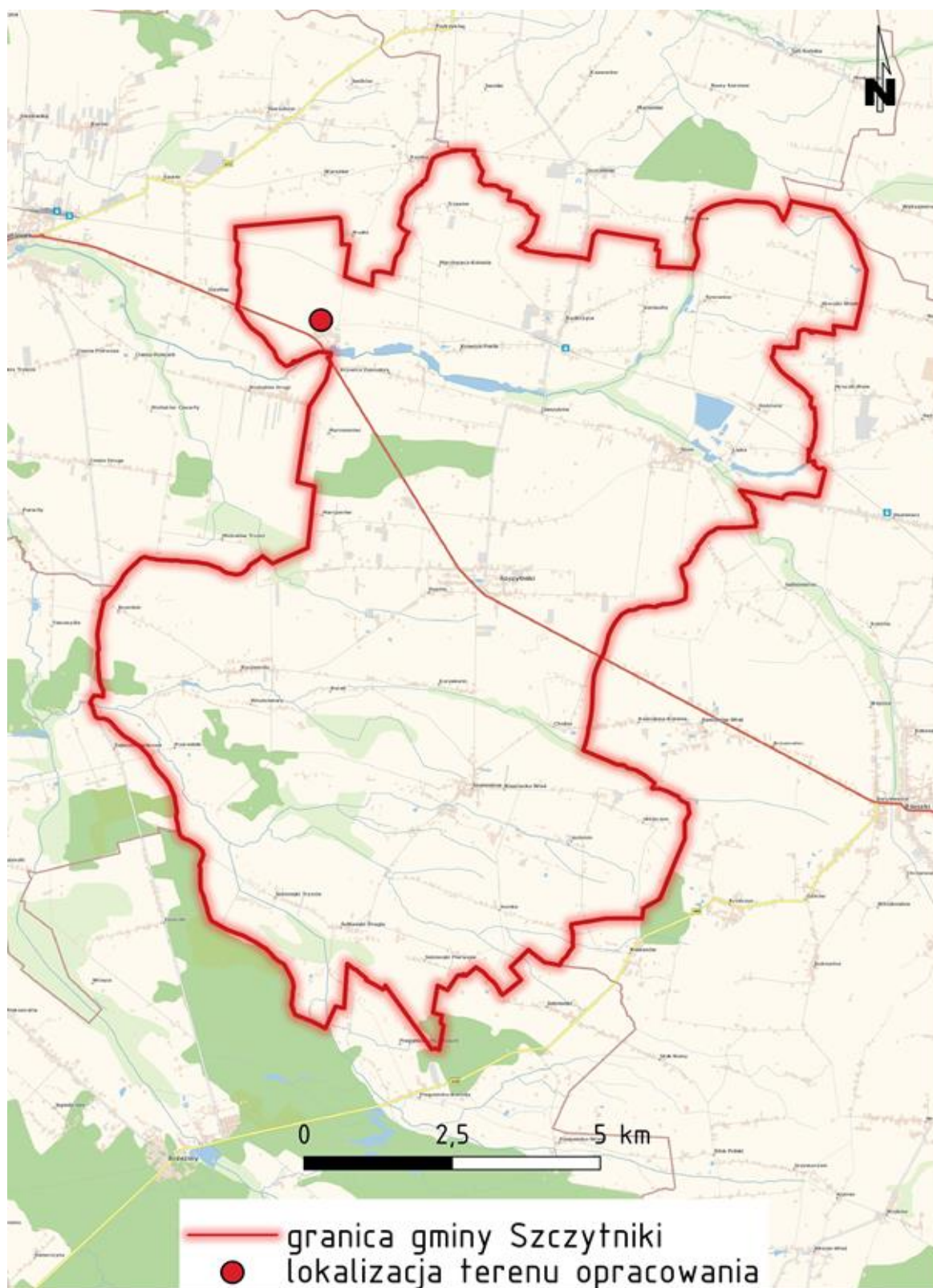
Siedziba gminy znajduje się w Szczytnikach. Gmina zajmuje powierzchnię 11 066 ha co stanowi 9,5 % powierzchni powiatu kaliskiego. Ludność wg danych statystycznych na koniec 2022 r. liczyła 7582 mieszkańców, w tym 3799 kobiet i 3783 mężczyzn. Gęstość zaludnienia wynosiła 69 osoby/km². Na 100 mężczyzn przypadało 100 kobiet. (dane: Statystyczne Vademecum Samorządowca).

Lasy zajmują 482,81 ha powierzchni, w tym lasy publiczne 218,98 i lasy będące własnością gminy 3 ha. Lesistość gminy jest bardzo niska i wynosi 4,4% i jest niższa od lesistości powiatu kaliskiego, która wynosi 20,3% i województwa wielkopolskiego, która wynosi 25,8%.

Tereny objęte zmianą Studium położone są w północno-zachodniej części gminy Szczytniki, w miejscowości Marchwacz (obręb geodezyjny Krowica Zawodnia). Tereny nie są zabudowane. Tereny położone są na północ od zabudowy wsi Kolonia Marchwacz. Tereny sąsiednie zabudowane wyposażone są w wodociąg, energetykę. Media te wymagać będą rozbudowy w celu uzbrojenia terenu objętego zmianą Studium. Do północnej części terenu przylega mogiła poświęcona pomordowanym w czasie wojny mieszkańcom Marchwacza. Dalej na wschód znajdują się obiekty gospodarcze obecnie wykorzystywane jako przechowalnia produktów.

Mapka nr 1. Położenie gminy Szczytniki na tle kraju, województwa i powiatu kaliskiego

Mapka nr. 2. Położenie terenu opracowania na tle gminy Szczytniki

2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego i kulturowego wynikająca z opracowania ekofizjograficznego

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu gminy Szczytniki związana jest z działalnością lodowcową i procesami peryglacialnymi zachodzącymi na przedpolu lądolodu. Gmina charakteryzuje się małym urozmaiceniem morfologicznym. Teren jest płaski, nieco pofalowany w części południowej, co jest związane z występowaniem wydm. Wysokości bezwzględne kształtują się na poziomie 117 m do 170 m n.p.m. Wysoczyzna rozcięta jest przez doliny rzeczne Trojanówki z dopływem Tymianka, Pokrzywnicy z dopływem Struga Grzymaczewska oraz przez inne mniejsze dolinki.

Obszar opracowania w Marchwaczu położony jest w strefie polodowcowej plejstoceńskiej terasy akumulacyjnej opadającej ku południowi ku dolinie Trojanówki. Teren jest praktycznie płaski wzniesiony na wysokość nieco ponad 127 m n.p.m.

Rzeźba terenu nie stwarza utrudnień w zagospodarowaniu przestrzennym. Teren nie jest narażony na osuwanie się mas ziemnych.

Budowa geologiczna

Gmina Szczytniki położona jest w obrębie północnej części Monokliny Przedsudeckiej w granicach mniejszej jednostki tektonicznej zwanej Monokliną Kalisko - Złoczewską. W rejonie tym na zdenudowanej powierzchni utworów mezozoicznych osadziły się znacznej miąższości osady trzeciorzędu i czwartorzędu.

Obszar objęty zmianą Studium w Marchwaczu wg Szczegółowej mapy geologicznej Polski (geoportal.gov.pl) zbudowany jest z utworów wodnolodowcowych, rzeczno-lodowcowych zlodowacenia Warty. Są to piaski, żwiry, miejscami piaski i mułki na glinach zwałowych. Wg mapy hydrograficznej arkusz Koźminek przepuszczalność gruntów jest słaba.

Na podstawie Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2022 r. i portalu MIDAS PIG stwierdza się, że w granicach opracowania zmiany Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Warunki wodne

Na terenie objętym zmianą Studium w Marchwaczu nie występują wody powierzchniowe. Teren znajduje się w zlewni Trojanówki. Obszar znajduje się poza głównymi zbiornikami wód podziemnych wymagających szczególnej ochrony (GZWP). Wg mapy hydrograficznej arkusz Koźminek woda gruntowa może występować głębiej niż 2 m.

Na terenie zmiany Studium i w sąsiedztwie nie ma ujęcia wody.

Warunki klimatyczne

Wg regionalizacji klimatycznej A. Wosia (A. Woś, 1994 – Klimat Niziny Wielkopolskiej) gmina Szczytniki zaliczona została do regionu Klimatycznego XVI – Południowowielkopolskiego. Gmina pozostaje pod zdecydowanym wpływem mas polarno – morskich, rzadziej kontynentalnych i zwrotnikowych. Powietrze arktyczne napływa najczęściej zimą, natomiast zwrotnikowe latem. Charakteryzuje się korzystnymi warunkami klimatycznymi. Zimy są łagodne, wiosny stosunkowo ciepłe.

Średnia temperatura z wielolecia wynosi 8,3⁰C, średnia najzimniejszego miesiąca stycznia wynosiła - 1,5⁰C, a najcieplejszego miesiąca lipca 18,1⁰C (dane z Atlasu klimatu województwa wielkopolskiego). Średnie sumy opadów z wielolecia 1971 – 2000 kształtują się na poziomie 508 mm. Opady są nierównomiernie rozłożone w ciągu całego roku. Maksimum przypada na lipiec, sierpień i czerwiec, a minimum w lutym, styczniu i marcu. Przeważają wiatry z sektora zachodniego i średnia prędkość wiatru z wielolecia wynosi około 3,9 m/s (stacja Kalisz).

Średnia grubość pokrywy śnieżnej wynosiła 5–6 cm, a średnia trwałość pokrywy śnieżnej wynosiła 40 - 45 dni. Średnia dni z mrozem z 10-letnia wynosiła 30–35 dni. Średnia liczba z burzą (Kalisz) wynosiła 26 dni. Średnia roczna wilgotność względna powietrza wynosiła 80 – 82 %. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 226–228 dni. Mgły, które wywierają znaczny wpływ na kształtowanie warunków klimatycznych – zdrowotnych występują średnio w roku 43 dni.

Obszar zmiany Studium, wyniesiony ponad dna dolin, odznacza się korzystnymi warunkami klimatu lokalnego (warunki jednorodne z uwagi na mało zróżnicowaną rzeźbę), dobrymi warunkami klimatu lokalnego, dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi oraz solarnymi, dostatecznym przewietrzaniem, małą częstotliwością zamglień.

Warunki glebowe

Występujące typy i rodzaje gleb związane są z budową geologiczną i geomorfologiczną. Na terenie położonym w Marchwaczu występują gleby klasy IIIb i niewielki fragment klasy IVa. Jest to kompleks żytni bardzo dobry czyli pszenno - żytni wytworzony z pyłów zwykłych podścielonych piaskami słabogliniastymi. Teren ten wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne w procedurze opracowania planu miejscowego.

Szata roślinna i świat zwierząt

Wg podziału Polski na regiony geobotaniczne Jana. M. Matuszkiewicza gmina Szczytniki znajduje się w Dziale Brandenbursko - Wielkopolskim, Krainie Południowowielkopolskiej wschodniej, Okręgu Błaszczowskim (B4b.17).

Wg podziału Tadeusza Trampiera na regiony przyrodniczo – leśne gmina Szczytniki należy do IV.3a. Krainy Mazowiecko – Podlaskiej, Dzielnicy Równin Warszawsko-Kutnowskich, Mezoregionu Wysoczyzn Kłódawsko-Tureckich, a mała część południowo-zachodnia gminy należy do III.9 Krainy Wielkopolsko–Pomorskiej, Dzielnicy Kotlin Żmigrodzko - Grabowskich.

Lesistość gminy wynosi 4,4% całkowitej powierzchni gminy, przy średniej dla powiatu kaliskiego wynoszącej 20,35%. Jest to wskaźnik bardzo niski w porównaniu z w/w wskaźnikiem i ze wskaźnikiem dla województwa wielkopolskiego wynoszącym 25,8%.

Tereny objęte zmianą Studium w Marchwaczu są uprawiane rolniczo i występuje też roślinność ruderalna. Na sąsiedniej działce nr ewid. 9/1 znajduje się tam prowizoryczne boisko sportowe. W północnej części terenu znajduje się mogiła pomordowanych mieszkańców Marchwacza. Przy alejce prowadzącej do mogiły pomordowanych mieszkańców Marchwacza, rosną drzewa, głównie wierzby. Na północ i zachód od terenu planu znajdują się pola uprawne. Po stronie południowej teren przylega do drogi gruntowej i dalej na południe znajdują się zabudowania jednorodzinne i dawne czworaki, a jeszcze dalej park pałacowy krajobrazowy z początku XIX w. wpisany do rejestru zabytków (decyzja KL - IV – 73/161/54 z dnia 07.09.54) z pałacem również wpisanym do rejestru zabytków (nr rejestru 212, decyzja nr KL - III - 680/233/68 z dnia 29.10.1968).

Sąsiedniej zabudowie mieszkaniowej towarzyszą formy i grupy roślinności nieurządzonej i urządzonej, głównie w układach sztucznych: zieleń reprezentacyjna od frontu obiektów, zieleń towarzysząca zapleczeniom obiektów (trawniki, zadrzewienia, zakrzewienia, ogródki uprawne, sady).

Fauna jest typowa dla obszarów o rolniczym charakterze zagospodarowania. Intensywne wykorzystanie przestrzeni dla celów rolniczych oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do warunków życia w strefie zurbanizowanej, głównie drobnych ssaków, ptaków i owadów. Najliczniejszą grupę zwierząt stanowią ptaki, głównie gatunki pospolite: wróble, sójki, kawki, dzięcioły, szpaki, które mogą występować na całym obszarze

znajdując schronienie na krzewach i w koronach drzew. Większość występujących gatunków pospolitych podlega ochronie. Ponadto mogą bytować tu ssaki będące przedstawicielami gatunków synantropijnych. Licznie reprezentowane są drobne ssaki z rzędu owadożernych i gryzoni. Nie stwierdzono w tej części gminy bytowania i gniazdowania ptaków wodno-błotnych podlegających ochronie.

Teren zmiany Studium w Marchwaczu jest terenem otwartym mającym powiązania przyrodnicze z doliną Trojanówki i jej korytarzem ekologicznym od strony południowej, otwartymi terenami rolniczymi od strony zachodniej i północnej. Prawdopodobnie, dzięki tym powiązaniom, na terenie planu można spotkać dzikie gatunki łowne np. sarny, zające, lisy i inne, które znajdują tu dogodne warunki do żerowania o każdej porze roku.

Przy obecnym użytkowaniu terenu, obszar zmiany Studium nie reprezentuje szczególnych wartości wskazanych do zachowania w strukturze faunistycznej gminy.

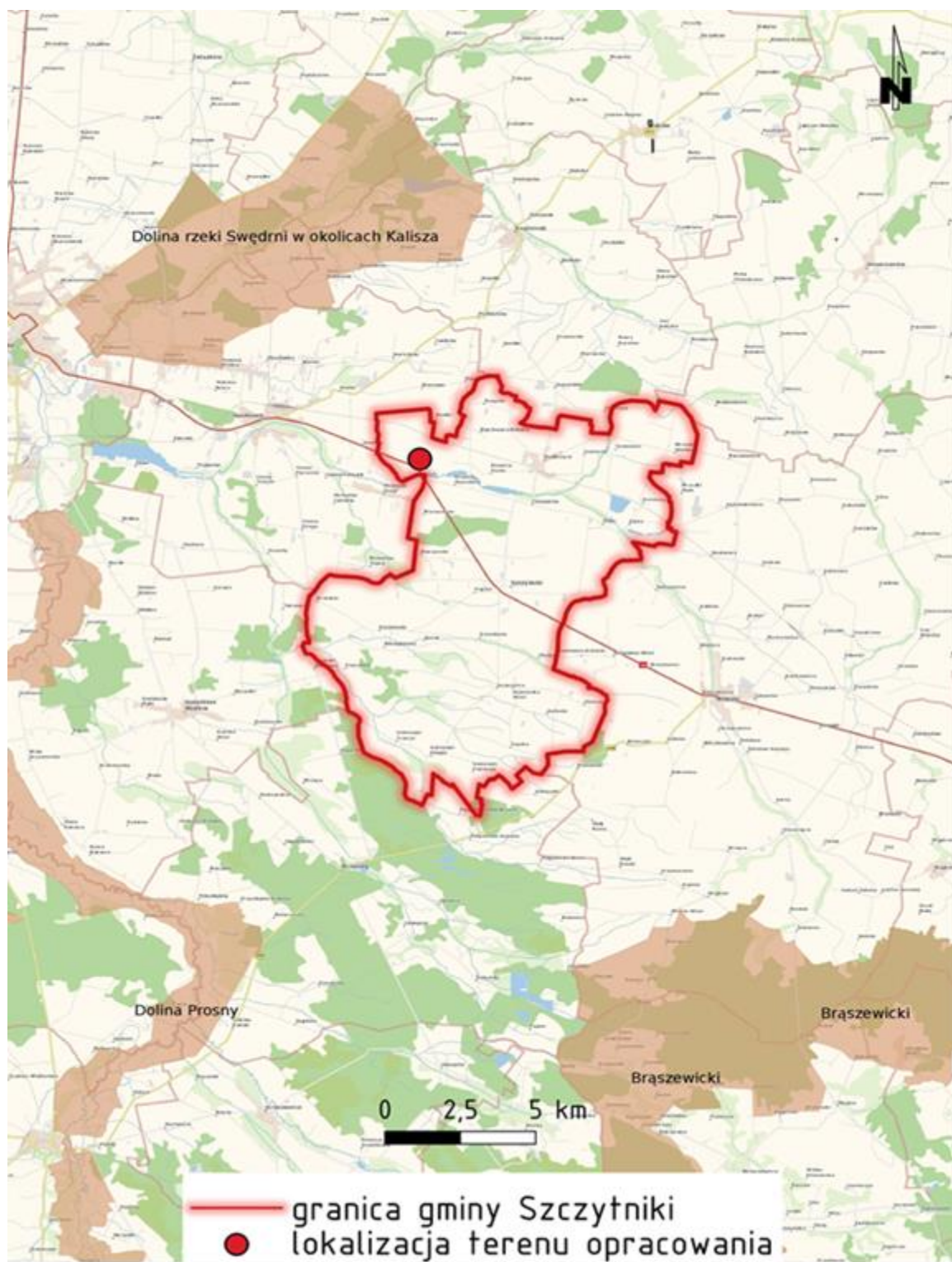
Na terenie objętym zmianą Studium nie występują stanowiska chronionych gatunków roślin i grzybów.

Ochrona przyrody i krajobrazu

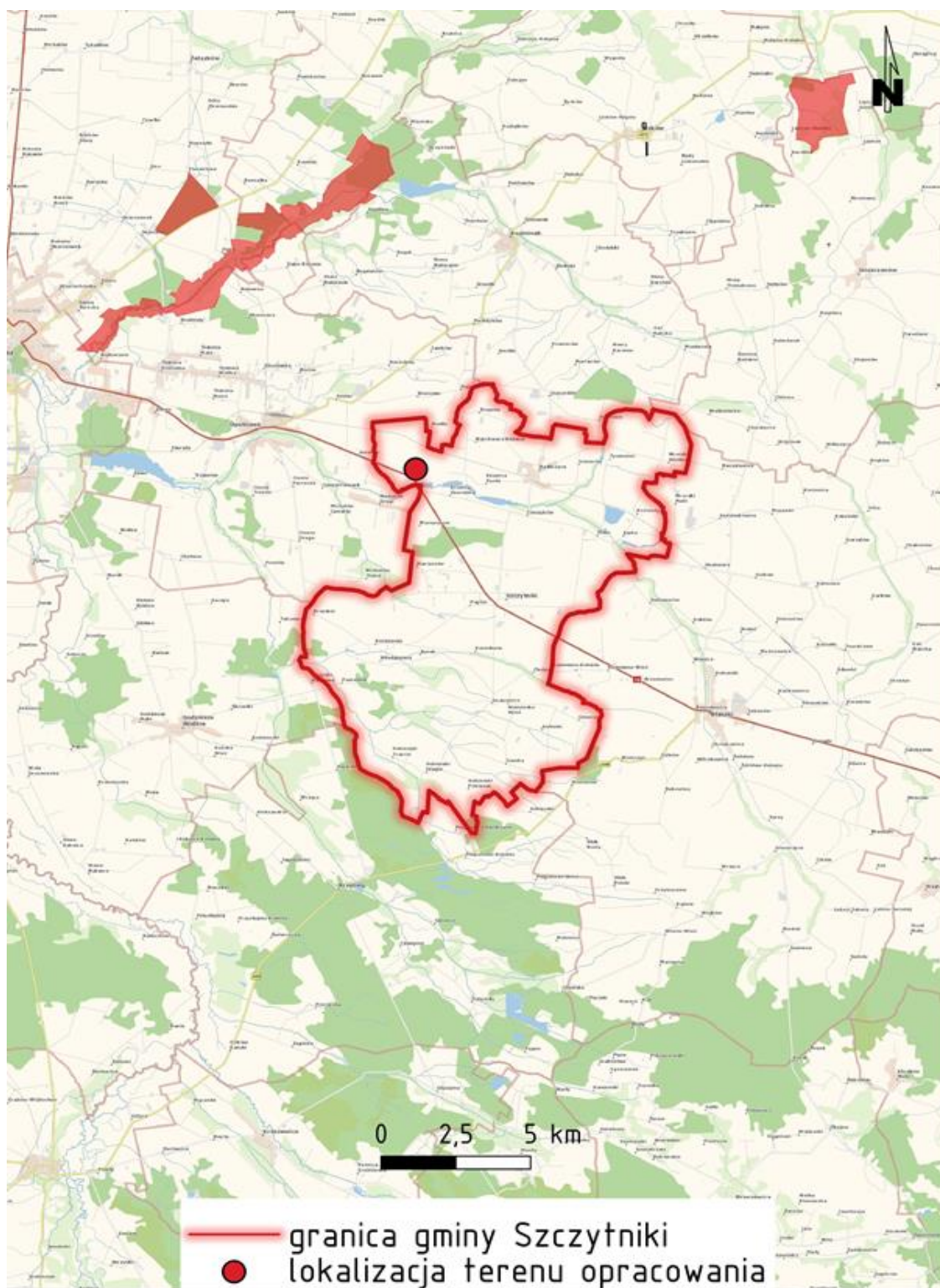
W granicach opracowania zmiany Studium nie występują rezerваты przyrody, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne czy też użytki ekologiczne. Obszar gminy Szczytniki położony jest poza obszarami przyrodniczymi chronionymi prawem na mocy ustawy o ochronie przyrody.

W odległości 5,99 km od terenu zmiany Studium znajduje się obszar chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Swędrni w okolicach Kalisza”; odległość do obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Proсны” wynosi 11,24 km, a odległość do obszaru Natura 2000 SOO PLH 300034 „Dolina Swędrni” wynosi 8,69 km.

Pod względem krajobrazowym tereny zmiany Studium przedstawiają średnie wartości.

Mapka nr 3. Położenie terenu opracowania w stosunku do obszarów chronionego krajobrazu

Mapka nr 4. Położenie terenu opracowania w stosunku do obszarów Natura 2000

Walory krajobrazowe i kulturowe

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre

warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka, choć mimo wszystko struktura krajobrazu zostanie zmieniona.

Analizowany teren w Marchwaczu nie jest zagospodarowany. Przedstawia średnie walory krajobrazowe. W bezpośrednim sąsiedztwie tego terenu od strony północnej znajduje się Mogiła Pomordowanych Mieszkańców Marchwacza w 1945 roku z pomnikiem. Od strony południowej istnieje zabudowa mieszkaniowa m. in. czworaki. Teren położony jest poza obszarami eksploracji archeologicznej.

Aktualnie na obszarze województwa wielkopolskiego obowiązuje Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego przyjęty uchwałą nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. Na terenach objętych zmianą Studium nie wyznaczono krajobrazów priorytetowych i teren nie jest objęty formą ochrony przyrody.

3. Powiązania przyrodnicze terenów zmiany Studium z szerszym otoczeniem

Obszar opracowania osadzony jest w pewnej przestrzeni, z którą znajduje się w bardziej lub mniej ścisłych relacjach. **Gmina Szczytniki położona jest w południowo – wschodniej części województwa wielkopolskiego, w południowo-wschodniej części powiatu kaliskiego.**

Regionalizacja fizyczno – geograficzna J. Kondrackiego (1998 r.) dopasowana do podziału fizyczno–geograficznego Europy, lokuje gminę w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niż Środkowopolski i makroregionie Nizina Południowowielkopolska 318.1-2 oraz mezoregionach: Wysoczyzna Kaliska 318.12 (północno-zachodnia część gminy), Wysoczyzna Turecka 318.17 (północna i wschodnia część gminy) i Kotlina Grabowska 318.21 (południowo-zachodnia część gminy) oraz Wysoczyzna Złoczewska 318.22 (południowo-wschodni skrawek gminy).

Powiązania przyrodnicze gminy odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych i charakteryzują się:

- usytuowaniem w zlewni Proсны, stanowiącej korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym w ogólnopolskiej sieci terenów cennych przyrodniczo ECONET – PL,
- położeniem poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – GZWP wymagających wysokiej czy też najwyższej ochrony ,
- położeniem poza obszarami chronionymi prawnie na podstawie ustawy o ochronie przyrody (odległość do obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Swędrni w okolicach Kalisza” wynosi 5,99 km; do obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Proсны” wynosi 11,24 km, a odległość do obszaru Natura 2000 SOO „Dolina Swędrni” wynosi 8,69 km),
- położeniem w strefie deficytu wodnego Wielkopolski,
- położeniem w gminie o wyjątkowo małej lesistości,
- położeniem w strefie wpływu wiatrów z sektora zachodniego, należy zatem do terenów dobrze przewietrzanych,
- przebiegiem przez gminę drogi krajowej nr 12 relacji Łęknica – Kalisz – Łask – Radom- Lublin – Dorohusk i linii kolejowej Wrocław – Ostrów Wlkp. – Kalisz – Łódź.

4. Ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Oddziaływanie człowieka na środowisko prowadzi do jego antropizacji w wyniku modyfikacji lub przekształcenia jego elementów.

Teren w Marchwaczu użytkowany jest jako pole uprawne i występuje też roślinność ruderalna. Położony jest w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

4.1. Degradacja powierzchni ziemi i gleby

Przekształcenia litosfery terenu zmiany Studium związane są z uprawą roli. Gleby tam uległy niewielkiej degradacji w związku z uprawą rolną. Najpoważniejsze zagrożenia dla gleb polegają na zmianach chemicznych na skutek nawożenia i stosowania środków ochrony roślin lub wprowadzania bezpośrednio do gleby zanieczyszczeń oraz ich przekształceniach mechanicznych.

4.2. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe - Obszar objęty zmianą Studium położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) – Trojanówka do Pokrzywnicy o kodzie PLRW60001018467. Rzeka Trojanówka została określona jako potok lub strumień nizinny piaszczysty.

W aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wg Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014 – 2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) JCWP Trojanówka do Pokrzywnicy oceniono następująco:

- umiarkowany stan ekologiczny
- stan chemiczny poniżej dobrego
- ocena ogólna – zły stan wód

W aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16.11.2022 r. w sprawie Planu gospodarki wodami na obszarze dorzecza Odry - Dz. U. z 2023 r. poz. 335) ustalono cele środowiskowe dla JCWP. Przy ustalaniu celów środowiskowych dla JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Poniżej podaje się ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych zamieszczoną w powyższym dokumencie:

Tab. nr 1. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych

Kod JCWP	Nazwa	Czy monitorowana jest	Aktualny stan	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Wg apgw PLRW60001018467	Trojanówka do Pokrzywnicy	monitorowana	zły NAT	zagrożona

Dla JCWP rzecznych Trojanówka do Pokrzywnicy celem środowiskowym jest umiarkowany stan ekologiczny i stan chemiczny dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w), benzo (b) fluoranten (w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników dobry stan.

Wg Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu JCWP Trojanówka do Pokrzywnicy oceniono następująco:

- klasa elementów biologicznych – 3 (2021 r.)
- klasa elementów hydromorfologicznych – 1 (2018 r.)

- klasa elementów fizykochemicznych >2 (2021 r.)
- klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne – b.d.
- klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – klasa 3, umiarkowany stan ekologiczny (2021 r.)
- klasyfikacja stanu chemicznego – stan poniżej dobrego (2021 r.)
- ocena stanu JCW – zły stan wód.

Wg Rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 28.02.2017 w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r. poz. 1638) wymieniona JCWP rzecznych Trojanówka do Pokrzywnicy została zaliczona do wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Wody podziemne

Wody podziemne - Ramowa Dyrektywa Wodna (2000/60/WE) wprowadza pojęcie jednolitych części wód JCWPd, przez które rozumie się określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Jednolite części wód podziemnych stanowią obecnie przedmiot badań monitoringowych. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, określenie trendów zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych.

Teren objęty zmianą Studium znajduje się w JCWPd nr 81.

Ww. Aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, JCWPd nr 81 oceniono w sposób następujący (wg Rozporządzenia MG MiŻS z dn. 11.10.2019 w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu JCWPd – Dz. U. z 2019 r. poz. 2148):

- stan chemiczny – dobry
- stan ilościowy – dobry
- stan JCWPd – dobry

JCWPd nr 81 oceniono w tym dokumencie jako niezagrażone nieosiągnięciem celu środowiskowego. Zatem, dla JCWP nr 81 celem środowiskowym będzie dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy.

Tab. nr 6. Cele środowiskowe JCWPd

L.p.	Nr JCWPd	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy chemiczny	Cel środowiskowy ilościowy
1.	81	niezagrażona	dobry	dobry

Wg Wyników badań wskaźników fizykochemicznych nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny w 2022 r. w miejscowości Koźminek określono III klasę jakości wód podziemnych (JCWPd 81).

Jest to najbliższy położony punkt w stosunku do gminy Szczytniki.

Na terenach objętych zmianą Studium ani w sąsiedztwie nie ma ujęcia wody.

4.3. Zagrożenie powodziowe

Tereny objęte zmianą Studium położone są poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 pkt 34) w związku z art. 169 ust. 2 ustawy z 20.07.2017 *Prawo wodne* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.).

4.4. Osuwanie się mas ziemnych

Zagrożenie ruchami masowymi uzależnione jest od:

- morfologii terenu (m.in. spadki i wysokości względne),
- przypowierzchniowej budowy geologicznej,
- pokrycia terenu roślinnością,
- zabezpieczenia technicznego stoków.

W przypadku terenów o naturalnych predyspozycjach do powstawania ruchów masowych ingerencja człowieka może doprowadzić do zachwiania stabilności stanu i wyzwolenia procesów morfodynamicznych.

Słabe ruchy masowe (tzw. soliflukcja czyli proces spełzywania pokrywy zwietrzelinowej nasiąkniętej wodą) mogą pojawić się już przy kącie nachylenia 2 – 7°, przy 7 – 15° może pojawić się silne spełzywanie i soliflukcja oraz osuwanie. Silne osuwanie gruntu możliwe jest przy kącie nachylenia terenu 15 – 35°. Powyżej 35° występuje zjawisko odpadania i obrywania się mas ziemnych, skalnych i zwietrzeliny (wg Krygowskiego 1978 r.)

Na obszarach objętych zmianami Studium nie występuje zagrożenie procesami osuwania się mas ziemnych.

4.5. Zanieczyszczenie powietrza

O stanie powietrza atmosferycznego decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji zanieczyszczeń ze wszystkich źródeł, z uwzględnieniem przepływów dalekiego zasięgu oraz przemian fizyczno-chemicznych zachodzących w atmosferze.

Od roku 2002, na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wykonywane są coroczne oceny jakości powietrza atmosferycznego. Celem ocen jest uzyskanie informacji o działaniach, jakie należy podjąć na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości na dotychczasowym, dobrym poziomie.

Oceny dokonuje się oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

W roku 2023 na terenie województwa wielkopolskiego przeprowadzono kolejną roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2022. Raport wojewódzki za rok 2022.

Ocena jakości powietrza została wykonana z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin dla układu stref i zmienionych poziomów substancji.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa.

Wyróżnia się następujące klasy:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych,
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe,
- klasa D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

Ocena stref w oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin - w efekcie oceny przeprowadzonej dla 2022 roku w zakresie dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu

długoterminowego dla ozonu strefie przypisano klasę D2 (w tych strefach znajduje się gmina Szczytniki).

Pod kątem ochrony zdrowia sklasyfikowano:

- dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenu węgla, pyłu zawieszony PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu wszystkie strefy zaliczono do klasy A (a więc i gminę Szczytniki),
- jedynie w przypadku poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 wszystkie strefy zaliczono do klasy C (a więc i gminę Szczytniki).

W klasyfikacji dodatkowej :

- w przypadku ozonu dla poziomu celu długoterminowego wszystkie strefy zaliczono do klasy D2 (a więc i gmina Szczytniki),
- w przypadku pyłu PM2,5 dla poziomu dopuszczalnego I Fazy – wszystkie strefy uzyskały klasę A (a więc i gmina Szczytniki).

Stężenia pyłu PM10 wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimowego (grzewczego).

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Wynik taki nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego w 2019 r. uchwalił Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej¹. Ma on na celu zmniejszenie emisji prekursorów ozonu w samej strefie oraz na terenie miasta Poznania.

Sejmik województwa wielkopolskiego przyjął uchwałą Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej². Jest to program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)pirenu i pyłu PM10 i PM2,5.

Tereny objęte opracowaniem zmiany Studium są położone z dala od drogi krajowej nr 12, w strefie peryferyjnej w stosunku do zabudowy, wśród pól uprawnych.

Do zanieczyszczenia powietrza przyczynia się emisja niska z obiektów ogrzewanych tradycyjnymi nośnikami energii położonych w sąsiedztwie.

Do zanieczyszczenia powietrza przyczynia się wzrastający ruch samochodowy, ale nie ma on znaczenia w przypadku zmiany Studium, gdyż znajdują się tu tylko drogi dojazdowe do obiektów zabudowy.

4.6. Zagrożenia klimatu akustycznego

Klimat akustyczny jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska przyrodniczego bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka.

Tereny objęte zmianą Studium w Marchwaczu nie są narażone na oddziaływanie hałasu. Położone są przy drodze gruntowej, poza zabudową mieszkaniową. Duża jest także odległość od drogi krajowej nr 12.

4.7. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie gminy jest uregulowana. Prowadzona jest zgodnie z ustawą o odpadach i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie.

W gminie prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów, zorganizowany wywóz przez koncesjonowanych przewoźników do miejsc odzysku i unieszkodliwiania do Zakładu

¹ Uchwała nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp z 2019 r. poz. 6240)

² Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020r. (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2020r., poz. 5954).

Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw” w Prażuchach Nowych. Gmina jest członkiem Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto Czysta Gmina”.

4.8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Przez teren zmiany Studium przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia i z tym przebiegiem związane jest promieniowanie elektromagnetyczne.

4.9. Poważne awarie

Pod pojęciem poważnej awarii należy rozumieć zdarzenie, emisję, pożar, eksplozję, które powstają podczas procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu.

Zdarzenia te inicjują niebezpieczne sytuacje, w rezultacie czego dochodzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, środowiska albo powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

WIOŚ w Poznaniu, Inspektorat w Kaliszu, prowadzi działalność kontrolną w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom. Kontrole obejmują podmioty zarejestrowane jako zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, a także podmioty będące potencjalnymi sprawcami poważnych awarii, które obracają substancjami niebezpiecznymi poniżej progów pozwalających na zaliczenie ich do zakładów o zwiększonym ryzyku.

Na terenach objętych zmianami Studium i w sąsiedztwie nie ma zakładów dużego i zwiększonego ryzyka (ZDR i ZZR) występowania poważnych awarii. Nie ma takiego zakładu również na pozostałym obszarze gminy Szczytniki.

4.10. Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

Na terenach objętych zmianą Studium mogą wystąpić zdarzenia o znamionach kryzysu, takie jak: silne, porywiste wiatry, ulewne deszcze, nawałnice, gwałtowne lokalne wyładowania atmosferyczne, intensywne opady śniegu, silne gradobicia, nagłe ocieplenia klimatyczne, gwałtowne spadki temperatur.

5. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektu zmiany Studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest istotnym dokumentem nie tylko ze względu na kształtowanie przestrzeni, ale również na ustalenia dotyczące wielu aspektów związanych z rozwojem gminy. Brak tego dokumentu lub jego dezaktualizacja jest uwarunkowaniem niekorzystnym.

Gmina posiada obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dwa razy zmieniane punktowo.

W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany Studium obowiązywałyby ustalenia dotychczasowego Studium, w którym zapisy nie są dostosowane do obecnie obowiązujących przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska.

Teren jest użytkowany jako pole uprawne. Gmina zakupiła te działki w celu powiększenia terenu pod budowę boiska sportowego. W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany Studium teren leżałby odłogiem. Na teren ten wkraczałaby roślinność ruderalna.

Zmiana Studium poprzez jej uchwalenie, określi zasady zagospodarowania terenu z preferencją do rozwoju terenu zabudowy usługowej sportowej i rekreacyjnej z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej i infrastruktury technicznej. Ponadto zmiana Studium wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

IV. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Tereny objęte zmianą Studium położone są poza obszarami przyrodniczymi chronionymi na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Zagadnienie występowania roślin, zwierząt i grzybów zostało omówione we wcześniejszych rozdziałach Prognozy. Na terenie objętym zmianą Studium obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt w przypadku ich występowania (podobnie jak w całym kraju) zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.).

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium. Są to:

- zła jakość wód powierzchniowych JCWP,
- zła jakość wód podziemnych,
- ochrona krajobrazu – dostosowanie zabudowy do funkcji terenu, walorów przyrodniczych i kompozycji przestrzennej.

Problemy związane z „ochroną” ww. komponentów środowiska wynikają z istniejącej złej jakości/stanu ww. komponentów środowiska, braku infrastruktury technicznej np. kanalizacji sanitarnej i deszczowej na obszarze opracowania i w sąsiedztwie.

V. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanej zmiany Studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania zmiany Studium

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem szczególnie: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z terenem objętym zmianą Studium.

Projekt zmiany Studium uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy, zawarte w niniejszych dokumentach, nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami zmiany Studium.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego³.

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust. 1 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)*. Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo. Zgodnie

³ http://www.ekoportal.gov.pl/opencms/opencms/ekoportal/prawo_dokumenty_strategiczne/Konwencje/

z Konstytucją Prawo ochrony środowiska oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania. Podstawę do prowadzenia polityki ochrony środowiska w kraju, w myśl ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) stanowi *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)*. Główną rolą tego dokumentu jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Z kolei, tak aktualne w dzisiejszych czasach, problemy związane ze zmianami klimatycznymi reguluje *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)*.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tab. nr 1. Cele ochrony środowiska wynikające z konwencji wielostronnych a ustalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Szczytniki.

Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w zmianie studium
<p>Art. 191 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) <i>zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego, ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekowej oraz zachowanie przepisów prawa i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, – nakaz zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami zgodnie z przepisami odrębnymi, – rozwiązania z zakresu odwodnienia winny zabezpieczać standard czystości wód powierzchniowych i gleby, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. <p>Wprowadzenie zasad dotyczących zaopatrzenia w wodę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaopatrzenie w wodę, w tym dla celów przeciwpożarowych – z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, – odprowadzenie ścieków bytowych – do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej kanalizacji sanitarnej, – odprowadzenie ścieków innych niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi - do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy zachowaniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych, – odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych przy zachowaniu przepisów odrębnych, dopuszcza się odprowadzenie do gminnej kanalizacji deszczowej, dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie różnorodności biologicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – 20%.

--	--

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.
ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r.
ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie

Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r.
zachowanie dzikiej fauny i flory, która odgrywa pierwszorzędą rolę w utrzymaniu równowagi biologicznej, która stanowi naturalne dziedzictwo o wartości przyrodniczej, estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej

Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25.09.2015

Cel. 15. Życie na lądzie – ochrona, przywracanie oraz promowanie i zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej

Art. 191 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)
zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego, ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:

- prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekowej oraz zachowanie przepisów prawa i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych,
- zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych,
- nakaz zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami zgodnie z przepisami odrębnymi,
- rozwiązania z zakresu odwodnienia winny zabezpieczać standard czystości wód powierzchniowych i gleby, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

- zagospodarowanie zielenią powierzchni wolnej od utwardzenia; nasadzenia drzew i krzewów - gatunkami rodzimymi, dostosowanymi do lokalnych warunków siedliskowych.

- gospodarka odpadami winna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie

Wprowadzenie zasad dotyczących zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę, w tym dla celów przeciwpożarowych – z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej,
- odprowadzenie ścieków bytowych – do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej kanalizacji sanitarnej,
- odprowadzenie ścieków innych niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi - do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy zachowaniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych przy zachowaniu przepisów odrębnych, dopuszcza się odprowadzenie do gminnej kanalizacji deszczowej, dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych.

Wprowadzenie zasad w zakresie różnorodności biologicznej:

- wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – 20%.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- zaopatrywanie w ciepło —należy stosować paliwa o najniższych wskaźnikach emisyjnych oraz wykorzystywać alternatywne źródła energii (np. gaz płynny, energia elektryczna, słoneczna itp.).

Ustalenia w zakresie gospodarki odpadami:

- gospodarka odpadami winna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie

<p>Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. <i>promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej</i></p> <p>Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z 16 listopada 1972 r. <i>Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego o wyjątkowej powszechnej wartości, m.in. przez nadawanie międzynarodowego statusu ochrony, poprzez wpisanie na listę dziedzictwa światowego</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none">– usunięcie i zabezpieczenie oraz ponowne wykorzystanie humusu przy zagospodarowaniu terenu. <p>W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej:</p> <ul style="list-style-type: none">– w granicach obszarów o potencjalnej możliwości występowania znalezisk archeologicznych wszelka działalność inwestycyjna związana z pracami ziemnymi przy lokalizacji zabudowy usługowej musi być uzgodniona ze służbami konserwatorskimi,- każdy przedmiot, co którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, odnaleziony przy prowadzeniu prac ziemnych w trakcie budowy należy – przy użyciu dostępnych środków – zabezpieczyć i oznakować miejsce jego znalezienia oraz bezzwłocznie zawiadomić o zaistniałym fakcie wielkopolskiego wojewódzkiego konserwatora zabytków.
<p>Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. <i>ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny</i></p> <p>Program działań z Nairobi ws. oddziaływania, wrażliwości i adaptacji do zmian klimatu z 2006 r. przyjęty przez forum Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych ws. zmian klimatu (UNFCCC) <i>Konieczność włączenia się krajów do oceny możliwego wpływu zmian klimatu na różne dziedziny życia i stworzenia strategii ograniczenia tego wpływu poprzez dostosowanie do tych zmian</i></p> <p>Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25.09.2015</p> <p><i>Cel. 13. Działania w dziedzinie klimatu. Podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom</i></p> <p>Porozumienie paryskie 2015 r. <i>Ogólnosiątkowy plan działania przeciwdziałający zmianom klimatu dzięki ograniczeniu globalnego ocieplenia do wartości znacznie poniżej 2°C.</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none">- zaopatrywanie w ciepło - należy stosować paliwa o najniższych wskaźnikach emisyjnych oraz wykorzystywać alternatywne źródła energii (np. gaz płynny, energia elektryczna, słoneczna itp.), <p>Ustalenia w zakresie gospodarki odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none">- gospodarka odpadami winna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie

<p>Art. 191 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) <i>Promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu</i></p> <p>Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) <i>Cel główny: zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat .Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych</i></p>	
<p>Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25.09.2015</p> <p><i>Cel. 3. Dobre zdrowie. Zapewnienie wszystkim ludziom zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu (do 20130 r. znacząco obniżyć liczbę zgonów i chorób powodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby</i></p> <p>Art. 191 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) <i>Ochrona zdrowia człowieka</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekowej oraz zachowanie przepisów prawa i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, – nakaz zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami zgodnie z przepisami odrębnymi, – rozwiązania z zakresu odwodnienia winny zabezpieczać standard czystości wód powierzchniowych i gleby, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. <p>Wprowadzenie zasad dotyczących zaopatrzenia w wodę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaopatrzenie w wodę, w tym dla celów przeciwpożarowych – z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, – odprowadzenie ścieków bytowych – do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej kanalizacji sanitarnej, - odprowadzenie ścieków innych niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi - do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy zachowaniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych, - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych przy zachowaniu przepisów odrębnych, dopuszcza się odprowadzenie do gminnej kanalizacji deszczowej, dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie różnorodności biologicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – 20%.

	<p>W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaopatrywanie w ciepło - należy stosować paliwa o najniższych wskaźnikach emisyjnych oraz wykorzystywać alternatywne źródła energii (np. gaz płynny, energia elektryczna, słoneczna itp.), <p>—dopuszczalne poziomy hałasu wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska dla terenu oznaczonego symbolem US-UK, jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiekty budowlane lokowane na terenie US-UK nie mogą powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku, <p>Ustalenia w zakresie gospodarki odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gospodarka odpadami winna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie
<p>Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25.09.2015</p> <p><i>Cel. 6. Czysta woda i warunki sanitarne. Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi</i></p> <p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej <i>Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</i></p>	<p>W zakresie zasad ochrony gruntów, wód powierzchniowych i podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekowej oraz zachowanie przepisów prawa i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, – zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, – nakaz zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami zgodnie z przepisami odrębnymi, – rozwiązania z zakresu odwodnienia winny zabezpieczać standard czystości wód powierzchniowych i gleby, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. <p>Wprowadzenie zasad dotyczących zaopatrzenia w wodę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaopatrzenie w wodę, w tym dla celów przeciwpożarowych – z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, —odprowadzenie ścieków bytowych – do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej kanalizacji sanitarnej, - odprowadzenie ścieków innych niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi - do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy zachowaniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych, - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych przy zachowaniu przepisów odrębnych, dopuszcza się odprowadzania do gminnej kanalizacji deszczowej, dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie różnorodności biologicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej– 20%.

	Ustalenia w zakresie gospodarki odpadami: - gospodarka odpadami winna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie
Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.⁴ <i>ochrona prawa każdej osoby, z obecnego oraz przyszłych pokoleń, do życia, w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia i pomyślności, każda ze Stron zagwarantuje, w sprawach dotyczących środowiska, uprawnienia do dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji (umowa wspólnotowa)</i>	Wprowadzenie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego wymienionych w zmianie studium umożliwi społeczeństwu życie w środowisku odpowiednim dla jego zdrowia. Wyłożenie do publicznego wglądu zmiany Studium wraz z prognozą umożliwi społeczeństwu zapoznanie się z możliwymi skutkami oddziaływania na środowisko tego projektu.

Zapisy zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki* przeanalizowano także pod kątem celów ochrony środowiska zapisanych również w dokumentach na szczeblu regionalnym.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Wielkopolska 2030.

W projekcie ustaleń zmiany Studium uwzględniono również obszary interwencji poszczególnych celów projektu Strategii... powiązane z celami operacyjnymi.

W celu operacyjnym 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski zapisano:

- Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości
- Poprawa jakości powietrza
- Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego
- Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa
- Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmocnienie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego

W celu operacyjnym 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej zapisano m. in. Zwiększanie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Głównymi celami, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń zmiany Studium są:

- **poprawa ładu przestrzennego**, w którym poszczególne elementy przestrzeni tworzą harmonijną całość poprzez uwzględnienie w uporządkowanych relacjach wszelkich uwarunkowań i wymagań funkcjonalnych, społeczno – gospodarczych, środowiskowych,

⁴ *dostęp do informacji oraz udział społeczeństwa zapewnia procedura strategicznej oceny na środowisko (część stanowi niniejsza Prognoza), której poddany zostanie projekt mpzp*

kulturowych oraz kompozycyjno – estetycznych *uwzględniona w zapisach dotyczących zasad ochrony i kształtowania ład przestrzennego,*

- **zrównoważony rozwój**, w którym następuje proces integrowania działań gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, *uwzględniony szczególnie w zapisach dotyczących zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ustaleń zawierających parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu prowadzące do zrównoważonego rozwoju gminy przy zachowaniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.*

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń zmiany Studium na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

VI. Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie zmiany Studium

Zmiana Studium polega na wyznaczeniu następujących terenów:

- tereny oznaczone symbolem **US-UK** – teren usług sportu i rekreacji lub teren usług kultury i rozrywki,
- teren oznaczony symbolem **ZP** – teren zieleni urządzonej.

W zmianie Studium podaje się następujące zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego, z zakresu dróg publicznych, infrastruktury technicznej i łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych;
- 2) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii,
- 3) zaopatrzenie w ciepło - należy stosować paliwa o najniższych wskaźnikach emisyjnych oraz wykorzystywać alternatywne źródła energii (np. gaz płynny, energia elektryczna, słoneczna itp.),
- 4) dopuszczalne poziomy hałasu wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska dla terenu oznaczonego symbolem **US-UK**, jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- 5) obiekty budowlane lokowane na terenie **US-UK** nie mogą powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku,
- 6) w przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy terenów podlegających ochronie akustycznej, należy zastosować rozwiązania techniczne i technologiczne, które zapewnią obniżenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych,
- 7) zabudowa lokowana na terenach zabudowy wymagających ochrony akustycznej, powinna być lokalizowana od strony drogi publicznej w odległości zapewniającej dochowanie stosownych standardów akustycznych, bądź z zastosowaniem środków technicznych i technologicznych umożliwiających dotrzymanie obowiązujących norm hałasu,
- 8) usunięty humus z terenu budowy powinien zostać zabezpieczony i ponownie wykorzystany przy zagospodarowaniu terenu,
- 9) gospodarka odpadami winna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku dla terenu gminy szczytniki,
- 10) ustala się zakaz zrzutu nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi,

- 11) ustala się wymóg prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej,
- 12) ustala się zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych,
- 13) należy zastosować środki techniczne i technologiczne dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 14) należy zachować odpowiednie odległości przy lokalizowaniu nowej zabudowy od istniejących lub projektowanych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi lub rozwiązać występujące kolizje,
- 15) należy zachować pasy technologiczne od napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia, zgodnie z przepisami odrębnymi (dopuszcza się możliwość ich zmniejszenia bądź likwidacji w przypadku rozwiązania kolizji z tymi sieciami),
- 16) ustala się zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych.

W granicach obszarów o potencjalnej możliwości występowania znalezisk archeologicznych wszelka działalność inwestycyjna związana z pracami ziemnymi przy lokalizacji zabudowy usługowej musi być uzgodniona ze służbami konserwatorskimi.

W zmianie Studium podaje się kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, z których najważniejsze to:

- 1) obsługa komunikacyjna terenów objętych zmianą Studium oznaczonych symbolem **US-UK i ZP** odbywać się będzie z drogi publicznej gminnej i z drogi gminnej wewnętrznej poprzez projektowane zjazdy,
- 2) planowane drogi wewnętrzne i place manewrowe powinny spełniać warunki określone w przepisach odrębnych oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- 3) zaopatrzenie w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych – z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej,
- 4) odprowadzenie ścieków bytowych – do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej kanalizacji sanitarnej,
- 5) odprowadzenie ścieków innych niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi - do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy zachowaniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych,
- 6) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych przy zachowaniu przepisów odrębnych docelowo do gminnej kanalizacji deszczowej, dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych,
- 7) ustala się obowiązek podczyszczenia wód opadowych i roztopowych przed ich odprowadzeniem, w przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach odrębnych,
- 8) rozwiązania z zakresu odwodnienia winny zabezpieczać standard czystości wód powierzchniowych i gleby, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
- 9) zaopatrzenie terenów objętych zmianą Studium w gaz, możliwe będzie – z uwagi na brak szczegółowych planów doprowadzenia gazu do omawianego obszaru gminy Szczytniki – jedynie w okresie poperspektywicznym, a co za tym idzie nie ustala się szczegółowych zasad wykorzystania gazu w celu zaopatrzenia ludności,
- 10) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejących sieci poprzez ich rozbudowę, przebudowę lub z odnawialnych źródeł energii, w zależności od potrzeb dopuszcza się budowę stacji transformatorowej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 11) w przypadku kolizji planowanych inwestycji z sieciami elektroenergetycznymi dopuszcza się ich przebudowę, rozbudowę, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 12) zaopatrzenie w energię cieplną dla celów grzewczych i technologicznych, w zależności od

- potrzeb, z zastosowaniem czystych nośników energii (energia elektryczna, gaz płynny, energia słoneczna itp.),
- 13) na terenie objętym zmianą Studium dopuszcza się inwestycje celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W zakresie opcjonalnego rozwoju sieci telekomunikacyjnej należy wykorzystywać najnowsze technologie systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do zapotrzebowania,
 - 14) sposób gospodarowania odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i na zasadach ustalonych na terenie gminy Szczytniki, sposób gromadzenia odpadów winien zabezpieczać środowisko przed zanieczyszczeniem, z zastosowaniem segregacji,
 - 15) gospodarka odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne zgodnie z przepisami ustawy o odpadach i zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - 16) w przypadku kolizji z istniejącymi elementami infrastruktury dopuszcza się ich przebudowę lub przeniesienie, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - 17) na terenach objętych zmianą Studium dopuszcza się budowę publicznych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Omawiane tereny zmiany Studium wymagać będą uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne w procedurze opracowania planu miejscowego ze względu na występowanie dobrych gleb.

VII. Przewidywane znaczące oddziaływania ustaleń zmiany Studium, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru, a także na środowisko

1. Ocena wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w zmianie Studium na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Tereny objęte zmianami Studium położone są poza obszarami chronionymi prawem na mocy *ustawy o ochronie przyrody* (Dz.U. z 2023, poz.1336 ze zm.). Na terenach objętych zmianami Studium nie ma rezerwatów przyrody, pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów. Ze zwierząt można spotkać gatunki pospolite, o których mowa we wcześniejszych rozdziałach prognozy. Zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023, poz. 1336 ze zm.) na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Planowane zagospodarowanie terenu nie będzie miało żadnego wpływu na obszary przyrodnicze chronione prawem i na obszary Natura 2000 z racji znacznego oddalenia od tych obszarów (roz.III. pkt. 3).

2. Ocena wpływu przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska

Proponowany nowy sposób zagospodarowania na obszarach objętych zmianami Studium zmienia dotychczasową strukturę przestrzenną. Każda realizacja ustaleń zmiany Studium a potem planu miejscowego wywoła określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju,

skali i charakteru zmian. Oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter: bezpośredni, pośredni (przeniesiony w przestrzeni lub czasie), wtórny, skumulowany, krótko-, średnio-, bądź długoterminowy, stały, a także chwilowy, co oznacza odwracalny, częściowo odwracalny i nieodwracalny.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, świat roślin i zwierząt

Pojęcie różnorodność biologiczna oznacza bogactwo elementów na poszczególnych poziomach organizacji przyrody oraz częstość ich występowania. Dzieli się na:

- różnorodność gatunkową - bogactwo roślin i zwierząt,
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową),
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

Pod względem faunistycznym i florystycznym tereny objęte zmianą Studium nie przedstawiają zbyt dużej wartości przyrodniczej. Były to tereny upraw polowych. Obecnie gmina kupiła ten teren z przeznaczeniem pod powiększenie terenu usług sportu i rekreacji (działka nr ewid. 9/1 położona między działkami objętymi obecnym planem już została przeznaczona pod usługi sportu i rekreacji w poprzednim planie. Obecne powiększenie terenu ma umożliwić m.in. zlokalizowanie pełnowymiarowego boiska sportowego). Wpływ realizacji inwestycji dopuszczonych w ustaleniach projektu zmiany Studium na różnorodność biologiczną będzie niewątpliwie długoterminowy i bezpośredni, jednak nie będzie miał większego znaczenia z przyrodniczego punktu widzenia.

Przekształcenie szaty roślinnej będzie stosowne do projektowanego zainwestowania przez co nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zniszczenie występującej tam roślinności pól uprawnych i roślinności ruderalnej. Wzmocnieniu bioróżnorodności sprzyjać będzie zagospodarowanie zielenią powierzchni wolnych od utwardzenia w ramach powierzchni biologicznie czynnych i wprowadzenie terenu zieleni ZP; wskazane jest wprowadzenie zieleni zróżnicowanej pod względem gatunkowym, co wzbogaci strukturę przyrodniczą tego terenu. Wskazuje się na stosowanie gatunków rodzimych (zapis w zmianie Studium: nasadzenia drzew i krzewów - gatunkami rodzimymi, dostosowanymi do lokalnych warunków siedliskowych). Gatunki rodzime to np. dąb, buk, brzoza, czeremcha, jarząb, jesion, olsza, głóg, klon, lipa, wierzba, wiąz, sosna, świerk, jodła, modrzew. Wprowadzanie bowiem do środowiska przyrodniczego i przemieszczanie w nim gatunków obcych, jest co do zasady zakazane. Każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności. W odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały w ostatnich dziesięcioleciach np. jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski.

Będą to oddziaływania długoterminowe i stałe, bezpośrednie i pośrednie.

W związku z istnieniem drzew na terenie objętym zmianą Studium w czasie prowadzenia prac budowlanych inwestor jest zobowiązany do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Istniejące na terenach przewidzianych do inwestowania drzewa wymagają szczególnej uwagi podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Najgroźniejsze dla życia drzew są te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie wolno dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zageęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą użytą na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) – wyznaczonej przez inwestora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów,

ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemaznięciem korzeni żywicielskich. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew (Suchocka M. 2016. Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Warszawa). Ponadto drzewa i krzewy mogą stanowić siedliska gatunków chronionych. Na etapie realizacji ustaleń projektu planu należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej, w tym w głównej mierze: zakazu niszczenia gniazd i siedlisk gatunków chronionych oraz przypadkowego płoszenia, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409).

W projekcie ustaleń zmiany Studium ponadto przewiduje się ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na rzecz powierzchni biologicznie czynnych. Należy przypuszczać, że w ramach powierzchni biologicznie czynnych sadzona będzie zieleń, co korzystnie wpłynie na środowisko. Dla terenów zmiany Studium ustalono wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na poziomie min. 20%.

Zieleń towarzysząca nowym inwestycjom na terenach usługowych w ramach powierzchni biologicznie czynnej pełnić będzie funkcje ekologiczne i estetyczne. Skład gatunkowy takich nasadzeń powinien być dostosowany do terenów zurbanizowanych, co zostało w zmianie Studium zapisane.

Wprowadzenie nowych zbiorowisk roślinnych na terenach usługowych wpłynie na wzbogacenie biocenotyczne terenu i wytworzenie się nisz ekologicznych dla fauny, zwłaszcza ptaków i owadów. Powierzchnia biologicznie czynna pełnić będzie rolę „okien hydrologicznych” umożliwiających infiltrację wód opadowych. Zieleń wzbogaci także walory krajobrazowe, wpłynie pozytywnie na strukturę gleby. Będą to oddziaływania długoterminowe, stałe, bezpośrednie i pozytywne na środowisko przyrodnicze.

Na terenach bezpośredniej lokalizacji obiektów i na terenach dróg wewnętrznych, parkingów, w związku z likwidacją pokrywy glebowej, wystąpi także likwidacja fauny glebowej.

Zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2023, poz. 1336 ze zm.) na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Wprowadzenie zieleni będzie miało niewielki pozytywny i długotrwały wpływ na środowisko zwłaszcza w kontekście postępujących zmian klimatu idących w kierunku ocieplenia.

2.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi łącznie z glebą

Ochrona powierzchni ziemi, zgodnie z *ustawą Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. 2024, poz. 54), polega na zapewnieniu jak najlepszej jej jakości.

Grunty klasy III występujące na terenie położonym w Marchwaczu będą musiały uzyskać zgodę na zmianę przeznaczenia w procedurze opracowania planu miejscowego - *Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. 2024 r., poz. 82).

Teren objęty projektem zmiany Studium stanowi enklawę gruntów rolnych położonych w północnej części miejscowości Marchwacz, użytkowanych rolniczo. Gmina Szczytniki jest w trakcie pozyskania tego terenu – w ramach zamiany gruntów (bez dopłaty) z innym podmiotem - z myślą o realizacji na tym obszarze usług sportu i rekreacji oraz usług kultury i rozrywki, w tym w szczególności realizacji boisk sportowych i strefy otwartej aktywności sportowej.

Nadmienić należy, że na terenie działki sąsiedniej tj. na terenie obejmującym działkę ewidencyjną nr 9/1 (obręb Krowica Zawodnia) Rada Gminy Szczytniki uchwaliła uchwałą nr XLII/2021 z dnia 30 grudnia 2021 roku „*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Marchwacz*”, który przeznaczają ten teren na realizację usług sportu i rekreacji, w tym kultury. Obowiązujący plan miejscowy uniemożliwia jednak realizację pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej z uwagi na ograniczenie obszarowe tego planu. Stąd Rada Gminy Szczytniki podjęła uchwałę w celu sporządzenia zmiany Studium i kolejnego miejscowego planu, który pozwoli na

realizację pełnowymiarowego boiska sportowego, jak również na realizację innych boisk sportowych, a także obiektów budowlanych z zakresu sportu, rekreacji, kultury i rozrywki.

W ramach opracowania „*Miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Marchwacz*” - obejmującego działkę ewidencyjną nr 9/1 (obręb Krowica Zawodnia) - pozyskano pozytywną opinię Marszałka Województwa Wielkopolskiego znak DR-I.7151.27.2021 z dnia 31.05.2021r. i pozytywną opinię Prezesa Wielkopolskiej Izby Rolniczej NR G/28/2021 z dnia 19.05.2021r. oraz uzyskano zgodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi znak DN.tr.602.48.2021 z dnia 21 lipca 2021 na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze. Tak więc zasadne jest przeznaczenie gruntów wysokiej klasy bonitacyjnej pod powiększenie terenu celem zlokalizowania pełnowymiarowego boiska sportowego.

Wpływ na powierzchnię ziemi i glebę wystąpi podczas budowy obiektów kubaturowych, dojazdów i parkingów. Wiązać się to będzie z wykopami pod fundamenty. Nastąpi trwała likwidacja gleb i przekształcenia w przypowierzchniowych strukturach geologicznych.

Poza budową obiektów kubaturowych zagrożenia dla powierzchni ziemi i gleb związane będą z instalowaniem infrastruktury technicznej towarzyszącej projektowanej zabudowie. Skutkiem budowy sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej będą okresowe zagrożenia dla powierzchni ziemi i gleby związane z okresem budowy. Nastąpi zdjęcie wierzchniej warstwy gleby, naruszenie jej struktury i zaburzenie profilu glebowego. Ważnym ustaleniem zmiany Studium jest zapis mówiący o konieczności usunięcia części humusu z terenu budowy i zabezpieczenie go, a także ponownie wykorzystanie przy zagospodarowaniu terenu. W trakcie budowy mogą wystąpić pewne zagrożenia dla gleb i wód gruntowych poprzez np. nieodpowiednie zabezpieczenie materiałów budowlanych, awarię, itp. po zakończonych robotach wszystkie nawierzchnie powinny być odbudowane. Wykopy powinny być zrekultywowane poprzez zasypanie z zachowaniem sekwencji występujących warstw. Po zakończeniu realizacji inwestycji zmiany na powierzchni ziemi i w krajobrazie nie będą widoczne. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, negatywne dla środowiska.

Realizacja ustaleń zmiany Studium będzie miała wpływ na powierzchnię ziemi w sposób bezpośredni, pośredni, długoterminowy i stały w miejscach przeznaczonych pod zainwestowanie.

W trakcie prac inwestycyjnych wystąpić mogą oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie terenu, budowa dróg), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne. Przy obecnie stosowanej technice realizacji infrastruktury technicznej oddziaływanie na środowisko będzie bezpośrednie i krótkotrwałe.

Sposób postępowania z odpadami, zgodnie z zapisami zmiany Studium, przyczyni się do ochrony powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniem.

Pozostawienie powierzchni biologicznie czynnych na terenie objętym zmianą Studium i wprowadzenie zieleni wpłynie pozytywnie na strukturę gleby, jej wilgotność i zachodzące procesy glebotwórcze.

2.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Wg ustaleń zmiany Studium zaopatrzenie w wodę, w tym dla celów przeciwpożarowych, będzie odbywać się z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej. Inwestowanie na terenie przeznaczonym pod zabudowę usługową spowoduje nieco większe zapotrzebowanie na wodę i wzrost ilości produkowanych ścieków (głównie w czasie organizowania imprez). Woda potrzebna będzie także do celów przeciwpożarowych. Korzystanie z sieci wodociągowej oznacza, że nie wystąpią żadne negatywne oddziaływania na zasoby wodne na terenie objętym zmianą Studium ani w ich najbliższym otoczeniu i jednocześnie zabezpieczy zasoby wód podziemnych przed nadmierną eksploatacją.

W zmianie Studium zapisano rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków, poprzez prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, a także zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami, co jest zapisem pozytywnym i przyczyni się do ochrony powierzchni ziemi i gleby oraz wód (*Prawo*

ochrony środowiska – Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.; Prawo wodne – Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm., rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych – Dz. U. z 2019 r. poz. 1311). Ponadto rozwiązania z zakresu odwodnienia winny zabezpieczać standard czystości wód powierzchniowych i gleby, a także zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, Są to ustalenia planu korzystne i długoterminowe dla środowiska.

Co do zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami można wymienić m.in.:

- ograniczyć teren zajęty pod plac budowy do niezbędnego minimum,
- nie lokalizować bazy budowlano-sprzętowej i zaplecza technicznego w pobliżu wód powierzchniowych, czy terenów o stwierdzonym wysokim poziomie wód gruntowych,
- uszczelnić na okres budowy podłoże w miejscach postoju pojazdów i maszyn budowlanych,
- zabezpieczyć teren (utwardzenie) w miejscach magazynowania olejów i innych substancji niebezpiecznych mogących zanieczyścić glebę i wody powierzchniowe,
- unikać zanieczyszczenia terenu w miejscach wykopów,
- stosować sprawny sprzęt budowlany, co zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia niekontrolowanych wycieków paliw i smarów,
- w przypadku rozlewu produktów naftowych z maszyn i pojazdów na terenie budowy należy je usunąć i zastosować odpowiednie środki zabezpieczające przed przedostawaniem się szkodliwych substancji do ziemi, i.t.p.

Mówiąc o rozwiązaniu problemu odprowadzania ścieków, poprzez prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych autorzy planu i prognozy mają na myśli systemy kanalizacyjne kanalizacji sanitarnej i deszczowej a także zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania poprzez odprowadzanie na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych (*Prawo wodne Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ; rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).*

Zagospodarowanie obszaru objętego zmianą Studium wpłynie w pewnym stopniu na uszczelnienie terenu. Na terenach utwardzonych nastąpi zmniejszenie retencji, infiltracji oraz wzrost parowania. Będą to oddziaływania długookresowe negatywne.

Na terenie planowanych inwestycji ścieki bytowe będą odprowadzane do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej kanalizacji sanitarnej. Odprowadzenie ścieków innych niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi odbywać się będzie do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy zachowaniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych (*Prawo wodne Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.; rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).* Aktualnie teren nie jest wyposażony w kanalizację sanitarną. Kanalizacja znajduje się przy pobliskich blokach po PGR-owskich. Jest to jednak kanalizacja bardzo stara o niewielkiej wydajności. Tereny objęte zmianą Studium i sąsiednie wymagają budowy nowej sieci kanalizacyjnej.

Odprowadzanie ścieków do zbiornika bezodpływowego nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego pod warunkiem właściwego, zgodnego z projektem, wykonania tego zbiornika oraz instalacji doprowadzającej do niego ścieki. Zawsze może istnieć niebezpieczeństwo pogorszenia jakości wód gruntowych podczas opróżniania zbiornika. Takie oddziaływanie bezpośrednio nie jest zależne od realizacji ustaleń zmiany Studium. To do gminy należy wyegzekwowanie uszczelnienia istniejących nieszczelnych szamb i kontrola na etapie realizacji

nowych szamb pod względem szczelności, aby nie dopuścić do zanieczyszczenia wód podziemnych. Nie będzie to miało wpływu na ilość i jakość wód powierzchniowych. Problem przeciekających szamb dotyczy niemal wyłącznie starych zbiorników betonowych i metalowych. Nie ma problemu ze zbiornikami z tworzyw sztucznych, które obecnie są montowane. W tej sytuacji trudno o awarię, która grozi zanieczyszczeniem bakteriologicznym i chemicznym gleby oraz wody. Ponadto należy zachować szczególne środki ostrożności przy opróżnianiu zbiorników, aby nie dopuścić do rozlania nieczystości. Dlatego należy np. stosować nawierzchnię wokół szamba wykonaną z materiałów nieprzepuszczających wód do podłoża.

W zmianie Studium ustala się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych przy zachowaniu przepisów odrębnych, docelowo do gminnej kanalizacji deszczowej, dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych. Ustala się obowiązek podczyszczenia wód opadowych i roztopowych przed ich odprowadzeniem, w przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach odrębnych. Rozwiązania z zakresu odwodnienia winny zabezpieczać standard czystości wód powierzchniowych i gleby, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. (*Prawo wodne Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.; Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dn. 12.07.2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych – Dz. U. z 2019 r. poz. 1311*).

Takie zapisy zmiany Studium są korzystne i przyczynią się do ochrony powierzchni ziemi i gleby oraz wód. Będą to oddziaływania długoterminowe, bezpośrednie i pośrednie, korzystne dla środowiska. Odprowadzenie wód kanalizacją powoduje odpływ tych wód do odbiornika, część tych wód jest bezpowrotnie tracona. Skutkiem tego może być obniżenie się poziomu wód gruntowych, zmniejszenie ich zasobów i nadmierne przesuszenie gruntu, natomiast odprowadzanie na własny teren nieutwardzony przyczyni się do zwiększenia retencji na danym terenie, zwłaszcza na terenach pokrytych zielenią. Zieleni przyczyni się do ograniczenia erozji.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania wpłynie pozytywnie na zasoby ilościowe i jakościowe wód podziemnych (poprzez infiltrację przez warstwy geologiczne następować będzie oczyszczanie i powiększanie ilości wód podziemnych).

Ponadto w planie ustala się zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i wód gruntowych, co jest ustaleniem korzystnym i długoterminowym dla środowiska.

Zapisane w zmianie Studium ustalenia dotyczące pokrycia części działek powierzchniami biologicznie czynnymi mają na celu m.in. zminimalizowanie wpływu zainwestowania na lokalne warunki gruntowo – wodne. Pozostawienie powierzchni niezabudowanych pokrytych zielenią sprawi, że pełnią będą rolę „okien hydrologicznych” umożliwiających infiltrację wód opadowych. Są to oddziaływania długoterminowe bezpośrednie i pośrednie korzystne dla środowiska.

W trakcie realizacji inwestycji dopuszczonych w ustaleniach zmiany Studium mogą wystąpić krótkoterminowe i chwilowe wahania wód gruntowych w sąsiedztwie inwestycji, a także lokalne zanieczyszczenia gruntowo-wodne, jednak nie powinny one wpłynąć negatywnie na biotyczne elementy środowiska analizowanego terenu.

Dodać należy, że w sąsiedztwie terenów objętych zmianą Studium nie ma ujęć wody.

Realizacja ustaleń zmiany Studium polegająca na wprowadzeniu nowych przedsięwzięć przy zachowaniu ustaleń zmiany Studium związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków, nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia określonych celów środowiskowych dla wód powierzchniowych i podziemnych ustalonych w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry - aktualizacja (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 16.11.2022 – Dz.U. 2023 r. poz. 335)*”.

2.4. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

Na skutek realizacji inwestycji dopuszczonych w ustaleniach zmiany Studium nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

W zmianie Studium wprowadzono zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów pyłących i powodujących odór, co jest ustaleniem korzystnym dla środowiska.

W planie wykluczono lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu dróg publicznych, infrastruktury technicznej i łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych (*Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* – Dz. U. 2019 r. poz. 1839 ze zm.).

W zmianie Studium ustala się zaopatrywanie w ciepło dla celów grzewczych i technologicznych, w zależności od potrzeb, z zastosowaniem czystych nośników energii (energia elektryczna, gaz płynny, energia słoneczna itp.) - (w związku z Programem ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954). Takie rozwiązania nie będą powodować nadmiernej emisji zanieczyszczeń. Będą to oddziaływania w konsekwencji długookresowe i pozytywne. Zaznaczyć należy, że obiekty na terenie sportowym i rekreacyjnym lub kultury ogrzewane będą sporadycznie w okresie niskich temperatur w czasie imprez sportowych, rekreacyjnych czy kulturalnych. Zapisy planu dają Gminie kilka możliwości do wyboru, zaopatrywania obiektów w ciepło. Zastosowanie ogrzewania energią elektryczną nie będzie powodować emisji do powietrza na terenie zmiany Studium. W przypadku gazu płynnego emisja związków do powietrza będzie niewielka. Najbardziej ekonomiczne i bezemisyjne będzie zastosowanie energii słonecznej z paneli fotowoltaicznych. Będą to zapewne mikroinstalacje, gdyż nie przewiduje się dużych obiektów na terenie zmiany Studium. Panele fotowoltaiczne instalowane na dachach budynków nie będą miały negatywnego wpływu na środowisko. Ponadto, powierzchnie paneli fotowoltaicznych pokrywa się obecnie warstwą absorbującą promienie słoneczne, tak by nie powodować odbijania się cząsteczek promieni i nie oślepiania ptaków mogących przelatywać nad budynkami.

Takie rozwiązania sprzyjać będą ochronie powietrza atmosferycznego, gdyż nie będą powodować nadmiernej emisji zanieczyszczeń. Będą to oddziaływania w konsekwencji długookresowe i pozytywne.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziałują także szlaki komunikacyjne. Teren zmiany Studium obsługiwany będzie komunikacyjnie z drogi publicznej gminnej i z drogi gminnej wewnętrznej poprzez projektowane zjazdy. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują emisję do atmosfery substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych wiązać się będzie ze zwiększonym ruchem samochodowym. Ilość tych związków emitowanych przez środki transportu będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów dojeżdżających na omawiany teren. Należy przypuszczać, że będą to w znacznej mierze samochody osobowe dojeżdżające do terenów usług sportu i rekreacji w czasie rozgrywania imprez sportowych lub do terenów kultury i rozrywki. Oddziaływanie to będzie bezpośrednie, średnioterminowe, chwilowe, negatywne.

Ważne jest zatem wprowadzenie dużej ilości zieleni w ramach powierzchni biologicznie czynnych, zwłaszcza od strony dróg. Będą to oddziaływania długookresowe pozytywne na środowisko.

Zanieczyszczenia mogą wystąpić okresowo na etapie realizacji inwestycji na terenie objętym zmianą Studium i będą się wiązały z transportem ciężkim i pracą urządzeń budowlanych. W tym okresie, w zależności od stosowanych technologii, oprócz okresowego hałasu, może nastąpić wzrost emisji pyłu. Będą to jednak uciążliwości okresowe, krótkotrwałe ustępujące wraz z zakończeniem inwestycji.

Na skutek zainwestowania (wprowadzenia nowej zabudowy) mogą zmienić się nieznacznie warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza,

wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

W związku z postępującymi zmianami klimatu w kierunku generalnego ocieplenia działania dotyczące polityki przestrzennej muszą uwzględniać konsekwencje zmian klimatycznych i im przeciwdziałać („Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020). Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, obniżanie się poziomu wód gruntowych. Wraz z tym będą postępowały również zmiany różnorodności biologicznej. Wkraczać mogą gatunki ciepłolubne i wymagające mniej wilgoci. Efektem zmian klimatu będzie zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ szczególnie na obszary wrażliwe. Zapisy zmiany Studium ustalające zaopatrywanie w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej emisji PM10 przyczynią się do ochrony powietrza i w małym stopniu do zahamowania istniejącej tendencji w zakresie zmian klimatu (ocieplenie), a co za tym idzie również zmian bioróżnorodności. Ważną sprawą jest zatem wprowadzanie w Studiach i planach zagospodarowania przestrzennego powierzchni przeznaczonych pod różnorodną zieleń, w tym także w ramach powierzchni biologicznie czynnych na działkach, co zostało w zmianie Studium spełnione. Zieleń bowiem przyczyni się do zmniejszenia spływu powierzchniowego i wzrostu retencji i infiltracji. Będzie to swoista rekompensata za zajęcie terenu pod zabudowę. Zapis w zmianie Studium dotyczący odprowadzania wód opadowych i roztopowych jest korzystny i przyczyni się do podniesienia stopnia retencji i wpłynie pozytywnie na warunki wegetacji świata roślinnego. Ważną sprawą będzie zatem wprowadzanie gatunków rodzimych i badanie procesów przystosowawczych tych gatunków do zmian klimatu.

2.5. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Zadaniem tej części prognozy jest ocena zmian klimatu akustycznego w wyniku realizacji określonego projektu zmiany Studium użytkowania terenów oraz zaproponowanie ewentualnych przedsięwzięć niezbędnych do ochrony środowiska przed hałasem.

Klimat akustyczny powinien być opisywany przy pomocy charakterystyki czynników degradujących środowisko - parametrów głównych źródeł hałasu - oraz przy pomocy wskaźników oceny hałasu określających ilościowo własności fizyczne środowiska akustycznego w połączeniu ze społecznym zagrożeniem hałasem. Najpowszechniej stosowanym wskaźnikiem oceny i normowania hałasu w środowisku jest równoważny poziom hałasu oznaczany symbolem $L_{aeq,t}$, i wyrażany w decybelach [db]. Wymagany standard akustyczny chronionego środowiska ustalany jest w zależności od rodzaju terenu i jego funkcji (rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

Zmiana użytkowania obszaru objętego zmianą Studium związana jest z możliwością wprowadzenia zabudowy usługowej z zakresu sportu i rekreacji lub kultury i rozrywki. Źródłem hałasu będą przede wszystkim obiekty usługowe i odbywająca się w nich działalność. Będą to oddziaływania krótkookresowe negatywne w czasie organizowania imprez sportowych i kulturalnych, rozrywkowych.

W zmianie Studium ustalono dopuszczalne poziomy hałasu wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska dla terenu oznaczonego symbolem **US-UK**, jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Obiekty budowlane lokowane na terenie **US-UK** nie mogą powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku (sąsiednia zabudowa mieszkaniowa); w przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy terenów podlegających ochronie akustycznej, należy zastosować rozwiązania techniczne i technologiczne, które zapewnią obniżenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych. Może to być np. ograniczenie prędkości na drodze dojazdowej, dobry stan nawierzchni na drodze, organizowanie hałaśliwych imprez w porze dnia.

Planowana rozbudowa terenu spowoduje nie tylko nasilenie hałasów motoryzacyjnych na obszarze objętym projektem zmiany Studium, ale również przyczyni się do zwiększenia ruchu pojazdów i poziomów hałasów komunikacyjnych w sąsiedztwie (okresowo w czasie organizowanych imprez).

Źródłem hałasu będzie także transport samochodowy na terenie objętym zmianą Studium związany z obsługą wyznaczonych terenów usługowych. Będzie miał charakter krótkookresowy. Obsługa komunikacyjna odbywać się będzie z drogi gminnej. W związku z wyznaczeniem terenów usługowych, ruch na tej drodze może wzrosnąć w czasie organizowanych imprez, ale nie będzie to miało dużego znaczenia.

W zmianie Studium wprowadzono także obowiązek zagospodarowania zielenią powierzchni wolnych od utwardzenia, wprowadzenie terenu zieleni ZP (im gęstsza jest zieleń i posiada więcej piętér tym wytłumienie hałasu jest większe). Oczywiście nie można przeceniać skuteczności zieleni w ochronie przed hałasem, stanowić może przede wszystkim barierę psychologiczną. Zieleń zapewnia natomiast ograniczenie niekorzystnego wpływu w zakresie emisji substancji do powietrza.

Ponadto źródłem hałasu będzie także pracujący sprzęt ciężki w trakcie budowy. Poziom mocy akustycznej urządzeń stosowanych w budownictwie podlega ograniczeniom, zgodnie z wytycznymi zawartymi w *rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska* (Dz. U. z 2005r. nr 263, poz. 2202). Hałas ten jest jednak krótkotrwały i zazwyczaj dochodzi zgodnie z literaturą przedmiotu do ca 70 m. Oddziaływanie ma charakter lokalny, bezpośredni, chwilowy. Ustępuje po zakończeniu procesu inwestycyjnego.

2.6. Oddziaływanie na krajobraz

Zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody* (Dz.U.2023, poz.1336 ze zm.) i *ustawą o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu* (Dz. U. 2015r., poz.774), ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka, choć mimo wszystko struktura krajobrazu zostanie zmieniona.

Obszar objęty zmianą Studium w Marchwaczu położony jest w sąsiedztwie istniejącej zabudowy i pól uprawnych.

W wyniku zagospodarowania terenów objętych zmianą Studium pojawiają się nowe obiekty kubaturowe związane z prowadzeniem działalności sportowej i rekreacyjnej lub kultury czy rozrywki które zaznaczają się trwale w krajobrazie gminy. Ustala się bowiem maksymalną wysokość zabudowy budynków usługowych do 7 m, budynków gospodarczych i garażowych, wiat, altan do 6 m, a także powierzchnie biologicznie czynną na poziomie 20%.

Ustalenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w nawiązaniu do istniejącej już w sąsiedztwie zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usługowej nie wpłynie negatywnie na estetykę krajobrazu okolicy.

Przy realizacji ustaleń zmiany Studium początkowo niekorzystnie zmieni się estetyka krajobrazu, głównie w okresie prowadzenia prac budowlanych. O charakterze i jakości zmian w krajobrazie zadecydują ustalenia miejscowego planu. Staranne zaprojektowanie zabudowy usługowej, wprowadzenie ciekawej kolorystyki, przyczyni się do zminimalizowania negatywnego wpływu na krajobraz. Będą to oddziaływania stałe i bezpośrednie. Pozytywny wpływ na krajobraz będzie miała zieleń wprowadzona w ramach powierzchni biologicznie czynnych oraz zieleń na terenie ZP.

W związku z zapisami *ustawy o ochronie przyrody*⁵ zabraniających wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przenoszenia w tym środowisku roślin, zwierząt i grzybów gatunków

⁵ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.)

obcych, zaleca się, aby podczas planowanych nasadzeń korzystać z rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem wymagań siedliskowych poszczególnych gatunków.

Aktualnie na obszarze województwa wielkopolskiego obowiązuje Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego przyjęty Uchwałą nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. Na terenach objętych zmianą Studium nie wyznaczono krajobrazów priorytetowych i teren zmiany Studium nie znajduje się w obrębie obszarów chronionych.

2.7. Oddziaływanie pola elektromagnetycznego

Sprawę promieniowania elektromagnetycznego regulują przepisy zawarte w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. 2019 r. poz. 2448). Ważne są także przepisy w sprawie bezpieczeństwa podczas wykonywania robót budowlanych i w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (*rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy* – Dz. U z 2021 r. poz. 2088).

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarze objętym zmianą Studium związane będzie z linią elektroenergetyczną średniego napięcia.

W planie wyznaczono pas technologiczny od napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 kV oznaczony na rysunku planu, po 7 m od osi linii w obie strony. Dopuszcza się możliwość ich zmniejszenia bądź likwidacji w przypadku rozwiązania kolizji z tymi sieciami.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie z istniejących sieci poprzez ich rozbudowę, przebudowę lub z odnawialnych źródeł energii, w zależności od potrzeb dopuszcza się budowę stacji transformatorowej zgodnie z przepisami odrębnymi; w przypadku kolizji planowanych inwestycji z sieciami elektroenergetycznymi dopuszcza się ich przebudowę, rozbudowę, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W szerokości ww. pasa technologicznego nie należy lokalizować budynków przeznaczonych na pobyt ludzi i sadzić roślinności wysokiej (*rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych* Dz. U. z 2003 r. Nr 47 poz. 401).

Pasy technologiczne ustalane są przez Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej na podstawie Norm dotyczących energetyki (wg informacji uzyskanych z ENERGA OPERATOR). Sprawa ta nie jest określona w przepisach prawnych.

Promieniowanie elektromagnetyczne zamknie się w granicach wyznaczonych pasów technologicznych.

Zaopatrzenie w energię odbywać się będzie ze stacji transformatorowych. Przy obecnie stosowanej technice, oddziaływania związane z realizacją infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe, przyczynią się także do oszczędnego gospodarowania powierzchnią ziemi.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak stacje transformatorowe, sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Ponadto, oddziaływanie pól elektromagnetycznych związane będzie z urządzeniami domowymi w pomieszczeniach budynków sportowych i rekreacyjnych.

Realizacja ustaleń zmiany Studium w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych nie obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym infrastruktury telekomunikacyjnej.

Inwestowanie na terenie objętym zmianą Studium będzie wymagało skablowania linii średniego napięcia 15 kV lub przełożenia.

2.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury

Na terenie objętym zmianą Studium nie ma obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru czy gminnej ewidencji zabytków.

W zmianie Studium zapisano, że w granicach obszarów o potencjalnej możliwości występowania znalezisk archeologicznych wszelka działalność inwestycyjna związana z pracami ziemnymi przy lokalizacji zabudowy usługowej musi być uzgodniona ze służbami konserwatorskimi. Jest to zapis pozytywny, zgodny z *ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz.U.2022, poz. 840 ze zm.).

W zmianie Studium nie określa się zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym zmianą Studium.

2.9. Ocena zagrożeń dla zdrowia ludzi i dobra materialne

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminie Szczytniki uwzględnia interesy przyszłych inwestorów i interesy gminy. Wzięto pod uwagę istniejące uwarunkowania, zaopatrzenie w wodę, kanalizację, energię elektryczną i dostęp do dróg.

Realizacja ustaleń zmiany Studium przyczyni się do powiększenia terenów usługowych w gminie z zakresu sportu i rekreacji lub kultury i rozrywki.

Przeznaczenie terenu pod usługi z zakresu sportu i rekreacji, kultury i rozrywki ustalone w zmianie Studium nie powinno spowodować zagrożeń dla ludzi.

W dokumencie tym wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego, z zakresu dróg publicznych, infrastruktury technicznej i łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych, a także zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

W prawidłowym funkcjonowaniu przedsięwzięć, które zostaną zrealizowane na terenie zmiany Studium, zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które jest trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach zmiany Studium (np. wystąpienie pożaru, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej, gazowej, awaria linii elektroenergetycznych i inne).

Zagrożenie ludzi i dóbr materialnych może być także ze strony czynników przyrodniczych związanych z występowaniem podtopień, gwałtownych czynników pogodowych (burz, huraganów, deszczy nawalnych). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń zmiany Studium (np. w zakresie uzbrojenia terenów, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji.

W sposób pośredni projekt zmiany Studium ma charakter prospołeczny, ukierunkowany na rozwój gminy. W wyniku realizacji obiektów powstaną nowe miejsca sportu i rekreacji, kultury i rozrywki, a także nowe miejsca pracy. Ludność gminy będzie mogła korzystać z obiektów sportowych, kulturalnych, co pozytywnie wpłynie na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców. Zagospodarowanie tego terenu będzie źródłem dodatkowych dochodów dla gminy.

W konsekwencji realizacja ustaleń zmiany Studium, a szczególnie zapisów dotyczących ochrony środowiska i wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej zapewnią właściwe standardy jakości środowiska i nie powinny spowodować zagrożeń dla środowiska.

2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na terenie objętym zmianą Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin i udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla. W związku z powyższym nie przewiduje się oddziaływania na nie.

2.11. Pozostałe zagrożenia dla środowiska wynikające z ustaleń projektu zmiany Studium

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami będzie prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku dla terenu gminy Szczytniki. Tak zorganizowany system nie będzie zagrażał środowisku.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Obszar objęty zmianą Studium w Marchwaczu nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi w związku z położeniem poza systemem dolin rzecznych.

Na terenach objętych zmianami Studium, nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych. Sposób ustalania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi* (Dz. U. 2020 r. poz. 2270).

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska poważna awaria jest to *zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.*

Na terenie objętym zmianą Studium i w sąsiedztwie nie ma zakładu dużego lub zwiększonego ryzyka występowania poważnych awarii. Nie ma również takiego zakładu na terenie gminy Szczytniki.

Na skutek realizacji inwestycji dopuszczonych w ustaleniach zmiany Studium nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami.

2.12. Oddziaływania skumulowane

W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium nie przewiduje się oddziaływań skumulowanych.

VIII. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych zawartych w projekcie zmiany Studium w aspekcie ochrony środowiska

1. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania przestrzeni z warunkami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

W opracowaniu ekofizjograficznym określone zostały walory przyrodnicze i predyspozycje terenu do kształtowania struktury funkcjonalno – przestrzennej. Ustalenia zmiany Studium uwzględniają uwarunkowania określone w Ekofizjografii.

2. Ocena zgodności ustaleń zmiany Studium z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Przy sporządzaniu ustaleń zmiany Studium uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury, itp. Ustalenia zmiany Studium respektują obowiązujące przepisy prawne, które zostały uaktualnione w stosunku do obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczytniki.

IX. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki.

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną z racji dużego oddalenia od granic gminy, w tym na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność.

Nie mniej każde ustalenia zmiany Studium będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będą one krótkotrwałe, długotrwałe, bezpośrednie, pośrednie, stałe, często pozytywne ale i negatywne. W zmianie Studium wprowadza się szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- **W celu ochrony jakości wód podziemnych i powierzchniowych zakłada się:**
 - zakaz zrzutu nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi,
 - wymóg prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej,
 - zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych,
 - stosować środki techniczne i technologiczne dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - odprowadzenie ścieków – do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej kanalizacji sanitarnej,
 - odprowadzenie ścieków innych niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi - do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy zachowaniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych,
 - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych przy zachowaniu przepisów odrębnych, docelowo do gminnej kanalizacji deszczowej, dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych.
- **W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego przewiduje się:**
 - zaopatrzenie w energię cieplną dla celów grzewczych i technologicznych, w zależności od potrzeb, z zastosowaniem czystych nośników energii (energia elektryczna, gaz płynny, energia słoneczna itp.).
- **W celu ochrony powierzchni ziemi łącznie z glebą ustala się:**
 - w trakcie budowy nastąpi usunięcie części humusu z terenu budowy. Powinien on zostać zabezpieczony i ewentualnie ponownie wykorzystany przy zagospodarowaniu terenu,
 - uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gleb III klasy na cele nierolnicze i nieleśne w ramach opracowania planu miejscowego.
- **Dla poprawy bilansu i ochrony obszarów zielonych zakłada się**

- zagospodarowanie zielenią powierzchni wolnej od utwardzenia,
 - wprowadzanie zieleni zróżnicowanej pod względem gatunkowym, dostosowanej do lokalnych warunków siedliskowych, co wzbogaci strukturę przyrodniczą tego obszaru;
 - wskazuje się na stosowanie rodzimych gatunków roślin.
- **W zakresie gospodarki odpadami ustala się:**
 - gospodarka odpadami winna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku dla terenu gminy Szczytniki.

W kwestii zapobiegania i ograniczania innym skutkom zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałaniu poważnym awariom należy uznać, iż w wielu przypadkach odpowiednie zagospodarowanie terenów (zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi) i przestrzeganie przepisów odrębnych może odgrywać kluczową rolę w ograniczaniu ryzyka narażenia życia i zdrowia ludzi na potencjalne zjawiska katastroficzne.

X. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium

Ustalenia zmiany Studium uwzględniają uwarunkowania określone w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczytniki i w Opracowaniu ekofizjograficznym.

Pewnym rozwiązaniem alternatywnym jest pozostawienie terenów objętych zmianą Studium w dotychczasowym użytkowaniu lub odstąpienie od realizacji ustaleń tej zmiany Studium. Szczegółowa ocena projektu ustaleń zmiany Studium wykazała, że rozwiązania dotyczące ochrony środowiska przyjęte w zmianie Studium są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem, zapewniające rozwój zrównoważony i w związku z powyższym nie podaje się rozwiązań alternatywnych.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszar Natura 2000 (położony daleko od granic gminy Szczytniki) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku zmiany Studium trudno zdefiniować trudności w jego przygotowaniu, które mogłyby wynikać z niedostatków techniki lub braków współczesnej wiedzy. Realizacja inwestycji jest ściśle związana z wdrażaniem nowoczesnych, z punktu widzenia współczesnej wiedzy, oraz bezpiecznych dla środowiska i zdrowia ludzi rozwiązań technologicznych.

XI. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania

W związku z faktem, że wprowadzenie w życie ustaleń zmiany Studium przyniesie w efekcie przemiany środowiskowe, stan środowiska należy objąć stałą kontrolą w celu zidentyfikowania i ograniczenia skutków najbardziej niekorzystnych.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z *ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska*.

Organem realizującym zadania Państwowego Monitoringu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zadania Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w zakresie: gromadzenia i analizy wyników badań i obserwacji, przygotowania ocen jakości środowiska oraz udostępniania informacji o środowisku, realizuje poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu (RWMS w Poznaniu).

Niezależnie od ww. instytucji Wójt gminy Szczytniki zobowiązany jest przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie, a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń zmiany Studium proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem zmiany Studium) lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną z ustaleniami zmiany Studium.

Po zrealizowaniu inwestycji dopuszczonych w ustaleniach zmiany Studium, wskazany jest monitoring:

- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (2 razy w roku)
- kontrola na etapie realizacji nowych zbiorników bezodpływowych pod kątem ich szczelności,
- kontrola dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych (1 raz w roku),
- kontrola zachowania wymaganych powierzchni biologicznie czynnych w oparciu o inwentaryzację urbanistyczną (raz na 2 lata),

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń zmiany Studium możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

XII. Oddziaływanie transgraniczne na środowisko

Na podstawie zapisów zmiany Studium gminy Szczytniki można stwierdzić, że planowane zamierzenia nie wskazują na możliwość jakiegokolwiek oddziaływania transgranicznego na środowisko w rozumieniu *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) mogącego objąć terytorium innych państw z tej racji, że gmina Szczytniki nie sąsiaduje z innymi państwami. Wszystkie prowadzone działania ze względu na swój charakter będą dotyczyć jedynie obszaru gminy, a oddziaływania na środowisko będą miały charakter przede wszystkim lokalny.

XIII. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r., poz.1094 ze zm.), zobowiązuje do przedstawienia dokumentu analizującego oddziaływania związane z realizacją ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko i jest wdrożeniem do polskiego prawa odpowiedniej dyrektywy UE. Prognoza została opracowana zgodnie z obowiązującymi ustawami i dyrektywami.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona do *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczytniki*. Podstawą sporządzenia zmiany Studium są:

- *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.),
- *Uchwała nr LXV/344/2013 Rady Gminy Szczytniki z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Szczytniki.*

oraz dyrektywy unijne.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Szczytniki* jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń zmiany Studium na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarach objętych zmianami Studium na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

Prognoza oddziaływania na środowisko ma dostarczyć wiarygodnej i wszechstronnej informacji o potencjalnych oddziaływaniach jakie mogą być rezultatem wdrażania ustaleń zmiany Studium do realizacji.

Podstawowym celem przeprowadzonej prognozy było określenie na ile ustalenia zmiany Studium przyczynią się do wdrażania zrównoważonego rozwoju, a działania w niej zawarte gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego oraz sprzyjają jego ochronie. Jest to postępowanie wskazane z uwagi na konstytucyjny zapis o potrzebie rozwiązywania problemów ochrony środowiska zgodnie ze wspomnianą zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, szczegółowość opracowania zostały uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kaliszu.

W prognozie dokonano głównie:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,
- analizy celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany studium,
- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń zmiany Studium, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium.

Przy wykonaniu Prognozy uwzględniono opracowania, które zostały wykonane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (Warszawa 2003), Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), Krajowy plan gospodarki odpadami 2028), na szczeblu regionalnym (Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. i Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, programy ochrony powietrza), także dokumenty gminne: *Strategia Rozwoju Gminy Szczytniki na lata 2021 – 2030, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Program ochrony środowiska dla gminy Szczytniki na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Szczytniki na lata 2021 – 2027, a także Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie.*

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym studium, prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarami objętymi zmianami Studium, w tym wypadku dla

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki oraz innych dokumentach planistycznych, a także w oparciu o inne dokumenty regionalne i lokalne, odnoszące się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Zakres ustaleń zmiany Studium wynika z *Uchwały nr LXV/344/2013 Rady Gminy Szczytniki z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Szczytniki.*

Prognoza składa się z piętnastu rozdziałów.

W Prognozie omówiono położenie terenów objętych zmianami Studium w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie terenów objętych zmianami Studium. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we wzajemnym powiązaniu, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne.

Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianego obszaru, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszary objęte zmianą Studium charakteryzuje m.in.:

- Obszar opracowania położony jest w północno-zachodniej części gminy Szczytniki, w strefie polodowcowej plejstocenijskiej terasy akumulacyjnej opadającej ku południowi ku dolinie Trojanówki.
- Rzeźba i ekspozycja terenu są korzystne dla usytuowania zabudowy.
- W podłożu grunty nośne – piaski, żwiry, miejscami piaski i mułki wodnolodowcowe na glinach zwałowych.
- Wody gruntowe głębiej niż 2 m od powierzchni terenu,
- Dobre warunki gruntowo – wodne dla budownictwa.
- Na terenie opracowania zmiany Studium występują gleby dobrych klas bonitacyjnych – IIIb i IVa klasa.
- Tereny zmiany Studium nie są narażone na procesy osuwania się mas ziemnych.
- Tereny położone są poza zasięgiem wód powodziowych, brak tu wód powierzchniowych.
- Teren opracowania znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wymagających wysokiej ochrony czy też najwyższej ochrony.
- Teren charakteryzuje się dobrymi warunkami klimatu lokalnego, dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi oraz solarnymi, dostatecznym przewietrzaniem, małą częstością zamgleń.
- Teren opracowania położony jest poza obszarami przyrodniczymi chronionymi prawnie.
- Istniejąca szata roślinna nie przedstawia zbyt dużej wartości Teren ten to pole uprawne.
- Na terenie planu nie ma stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów.
- Świat zwierzęcy typowy jest dla terenów nizinnych. Ze zwierząt chronionych występują przede wszystkim ptaki; są to gatunki pospolite znajdujące schronienie w koronach drzew i krzewów.
- Na terenie planu nie występują obiekty zabytkowe ani strefy eksploracji archeologicznej.

Wg uzasadnienia do uchwały, opracowanie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego umożliwi realizację na wnioskowanych terenach w miejscowości Marchwacz zadań własnych gminy, w tym z zakresu usług sportu i rekreacji, innych. Przedsięwzięcie to będzie miało cel publiczny.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie zmiany Studium.

W rozdziale VI dokonano również prezentacji głównych ustaleń zmiany Studium.

Zmiana Studium polega na wyznaczeniu następujących terenów:

- tereny oznaczone symbolem **US-UK** – teren usług sportu i rekreacji lub teren usług kultury i rozrywki,
- teren oznaczony symbolem **ZP** – teren zieleni urządzonej.

W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany Studium obowiązywałyby ustalenia dotychczasowego Studium, w którym zapisy nie są dostosowane do obecnie obowiązujących przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska.

Teren jest użytkowany jako pole uprawne. Gmina zakupiła te działki w celu powiększenia terenu pod budowę boiska sportowego. W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany Studium teren leżałby odłogiem. Na teren ten wkraczałaby roślinność ruderalna.

Tereny objęte projektem zmiany Studium położone są poza obszarami przyrodniczymi chronionymi prawnie na mocy *ustawy o ochronie przyrody* (Dz.U. 2023, poz. 1336 ze zm.). Na terenach opracowania nie występują chronione gatunki roślin i grzybów.

Fauna jest typowa dla obszarów o rolniczym charakterze zagospodarowania. Intensywne wykorzystanie przestrzeni dla celów rolniczych oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do warunków życia w strefie zurbanizowanej, głównie drobnych ssaków, ptaków i owadów. Najliczniejszą grupę zwierząt stanowią ptaki, głównie gatunki pospolite: wróble, sójki, kawki, dzięcioły, szpaki, które mogą występować na całym obszarze znajdując schronienie na krzewach i w koronach drzew. Większość występujących gatunków pospolitych podlega ochronie. Ponadto mogą bytować tu ssaki będące przedstawicielami gatunków synantropijnych. Licznie reprezentowane są drobne ssaki z rzędu owadożernych i gryzoni. Nie stwierdzono w tej części gminy bytowania i gniazdowania ptaków wodno-błotnych podlegających ochronie.

Teren zmiany Studium w Marchwaczu jest terenem otwartym mającym powiązania przyrodnicze z doliną Trojanówki i jej korytarzem ekologicznym od strony południowej, otwartymi terenami rolniczymi od strony zachodniej i północnej. Prawdopodobnie, dzięki tym powiązaniom, na terenie zmiany Studium można spotkać dzikie gatunki łowne np. sarny, zające, lisy i inne, które znajdują tu dogodne warunki do żerowania o każdej porze roku.

Dokładne zinwentaryzowanie występujących gatunków chronionych wymaga jednak szczegółowych, terenowych badań florystycznych i faunistycznych wykraczających poza zakres niniejszego opracowania.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium. Są to:

- zła jakość wód powierzchniowych JCWP,
- zła jakość wód podziemnych,
- ochrona krajobrazu – dostosowanie zabudowy do funkcji terenu, walorów przyrodniczych i kompozycji przestrzennej.

W związku z planowaną realizacją zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się negatywnego wpływu na obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną, gdyż znajdują się one daleko od granic gminy Szczytniki.

W następnym w rozdziale omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, sformułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

W następnej części Prognozy przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń zmiany Studium na środowisko. W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań zawartych w ustaleniach zmiany Studium na obszary przyrodnicze chronione prawem. Ocena wykazała brak negatywnego wpływu na obszary objęte ochroną prawną. Z racji dużego oddalenia nie będzie wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów.

Następnie przeprowadzono analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody

powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki i dobra kultury, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Przekształcenie szaty roślinnej będzie stosowne do projektowanego zainwestowania. Zmiana sposobu użytkowania spowoduje zmiany w strukturze gatunkowej flory i fauny. Przewiduje się zagospodarowanie zielenią powierzchni wolnych od utwardzenia, wprowadzenie terenu zieleni urządzonej ZP, wprowadzenie zieleni zróżnicowanej pod względem gatunkowym, co wzbogaci strukturę przyrodniczą tego obszaru, i wpłynie pozytywnie na środowisko. Ustala się nasadzenia drzew i krzewów - gatunkami rodzimymi, dostosowanymi do lokalnych warunków siedliskowych.
- Przekształcenie powierzchni ziemi i gleby będzie stosowne do projektowanego zainwestowania. Przy realizacji wszelkich inwestycji nastąpi zdjęcie wierzchniej warstwy gleby, naruszenie jej struktury i zaburzenie profilu glebowego. Humus powinien zostać zabezpieczony i ponownie wykorzystany przy zagospodarowaniu terenu.
- Nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.
- Zapisano ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: zakaz składowania na wolnym powietrzu materiałów mogących przenikać do gleb i do wód gruntowych; nakaz prowadzenia prawidłowej gospodarki ściekowej oraz zachowania wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, zastosowania środków technicznych i technologicznych dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami zgodnie z przepisami odrębnymi; odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, docelowo do kanalizacji; odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych; docelowo do sieci kanalizacji deszczowej; dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych,
- W odniesieniu do celów środowiskowych określonych w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16.11.2022 r. w sprawie Planu gospodarki wodami na obszarze dorzecza Odry - Dz. U. z 2023 r. poz. 335), realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje nieosiągnięcia określonych celów środowiskowych ustalonych w w/w dokumencie na obszarze JCWP, na terenie której położony jest obszar objęty zmianą Studium.
- Ze względu na ochronę powietrza w zmianie Studium ustala się zaopatrzenie w energię cieplną dla celów grzewczych i technologicznych, w zależności od potrzeb, z zastosowaniem czystych nośników energii (energia elektryczna, gaz płynny, energia słoneczna itp.) w związku z czym emisja zanieczyszczeń do powietrza na omawianym terenie nie będzie znacząca i nie pogorszy się ogólna cyrkulacja powietrza.
- Gospodarka odpadami realizowana zgodnie z ustaleniami zmiany Studium nie wpłynie na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko – prowadzona będzie zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie.
- Hałas na wyznaczonych terenach usługowych będzie okresowy i związany z odbywającymi się imprezami sportowymi i kulturalnymi.
- Dopuszczalne poziomy hałasu wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska dla terenu oznaczonego symbolem **US-UK**, jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych zgodnie z obowiązującym *rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*; obiekty budowlane lokowane na terenie **US-UK** nie mogą powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku; w przypadku wystąpienia przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy terenów podlegających ochronie akustycznej, należy zastosować rozwiązania techniczne i technologiczne, które zapewnią obniżenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych.

- Źródłem hałasu będzie także transport samochodowy związany z dojazdem do wyznaczonych terenów usługowych, a także hałas pochodzący z drogi gminnej; będzie on nasilony w okresie prowadzenia imprez sportowych i kulturalnych.
- Wprowadzenie nowej zabudowy na terenie objętym zmianą Studium wpłynie na zmiany w krajobrazie. Staranne zaprojektowanie tej zabudowy, wprowadzenie ciekawej kolorystyki, przyczyni się do zminimalizowania negatywnego wpływu na krajobraz.
- Zagospodarowanie obszaru objętego zmianą Studium nie wpłynie na zasoby naturalne, gdyż nie występują one na tym terenie.
- Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obiekty zabytkowe.
- W granicach obszarów o potencjalnej możliwości występowania znalezisk archeologicznych wszelka działalność inwestycyjna związana z pracami ziemnymi przy lokalizacji zabudowy usługowej musi być uzgodniona ze służbami konserwatorskimi.
- Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z możliwości występowania powodzi, osuwania się mas ziemnych.
- Zagrożenie ludzi i dóbr materialnych może być także ze strony czynników przyrodniczych związanych z gwałtownymi czynnikami pogodowymi (burze, huragany, deszcze nawalne).
- Na terenie objętym zmianą Studium i w sąsiedztwie, a także na terenie gminy Szczytniki nie ma zakładu dużego lub zwiększonego ryzyka występowania poważnych awarii.
- **W celu ochrony jakości wód podziemnych i powierzchniowych zakłada się:**
 - zakaz zrzutu nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi,
 - wymóg prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej,
 - zachowanie wszelkich przepisów i norm w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych,
 - stosować środki techniczne i technologiczne dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej kanalizacji sanitarnej,
 - odprowadzenie ścieków innych niż bytowe, w tym ścieków przemysłowych, po uprzednim oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi - do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu przez wyspecjalizowane jednostki, docelowo do gminnej sieci kanalizacyjnej, przy zachowaniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych,
 - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na teren własny nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych przy zachowaniu przepisów odrębnych, docelowo do gminnej kanalizacji deszczowej, dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych i roztopowych do celów przeciwpożarowych.
- **W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego przewiduje się:**
 - zaopatrzenie w energię cieplną dla celów grzewczych i technologicznych, w zależności od potrzeb, z zastosowaniem czystych nośników energii (energia elektryczna, gaz płynny, energia słoneczna itp.).
- **W celu ochrony powierzchni ziemi łącznie z glebą ustala się:**
 - w trakcie budowy nastąpi usunięcie części humusu z terenu budowy. Powinien on zostać zabezpieczony i ewentualnie ponownie wykorzystany przy zagospodarowaniu terenu,
 - uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gleb III klasy na cele nierolnicze i nieleśne w ramach opracowania planu miejscowego.
- **Dla poprawy bilansu i ochrony obszarów zielonych zakłada się**
 - zagospodarowanie zielenią powierzchni wolnej od utwardzenia,
 - wprowadzanie zieleni zróżnicowanej pod względem gatunkowym, dostosowanej do lokalnych warunków siedliskowych, co wzbogaci strukturę przyrodniczą tego obszaru;
 - wskazuje się na stosowanie rodzimych gatunków roślin.
- **W zakresie gospodarki odpadami ustala się:**

- gospodarka odpadami winna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania czystości i porządku dla terenu gminy Szczytniki.

W ustaleniach zmiany Studium zapisano także dopuszczalne poziomy hałasu wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska dla terenu oznaczonego symbolem **US-UK**, jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych zgodnie z obowiązującym *rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*.

Ponadto ustalono, że obiekty budowlane lokowane na terenie **US-UK** nie mogą powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku (sąsiednia zabudowa mieszkaniowa).

W kwestii zapobiegania i ograniczania innym skutkom zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałaniu poważnym awariom należy uznać, iż w wielu przypadkach odpowiednie zagospodarowanie terenów (zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi) i przestrzeganie przepisów szczególnych może odgrywać kluczową rolę w ograniczaniu ryzyka narażenia życia i zdrowia ludzi na potencjalne zjawiska katastroficzne.

W prognozie odniesiono się także do rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań zawartych w zmianie Studium oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary przyrodnicze chronione prawem, w tym także obszary Natura 2000, nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych zawartych w ustaleniach zmiany Studium w Szczytnikach.

W związku z faktem, że wprowadzenie w życie ustaleń zmiany Studium przyniesie w efekcie przemiany środowiskowe, stan środowiska należy objąć stałą kontrolą w celu zidentyfikowania i ograniczenia skutków najbardziej niekorzystnych.

Po zrealizowaniu inwestycji dopuszczonych w ustaleniach zmiany Studium, wskazany jest monitoring:

- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (2 razy w roku)
- kontrola na etapie realizacji nowych zbiorników bezodpływowych pod kątem ich szczelności,
- kontrola dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych (1 raz w roku),
- kontrola zachowania wymaganych powierzchni biologicznie czynnych w oparciu o inwentaryzację urbanistyczną (raz na 2 lata),

Ponadto nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego.

Oceniając projekt zmiany Studium należy stwierdzić, że uwzględnia on zasadę zrównoważonego rozwoju jako jedną z przesłanek planowanych działań. Realizacja ustaleń zmiany Studium wiązać się będzie ze zmianami w środowisku przyrodniczym. W ogólnej ocenie oddziaływanie na środowisko przyrodnicze nie będzie znaczące pod warunkiem zastosowania wszystkich ustaleń zmiany Studium.

Określone w zmianie Studium ustalenia, a co za tym idzie działania, wskazują, że ich realizacja może i powinna odbywać się w sposób ograniczający lub zapobiegający negatywnym skutkom środowiskowym planowanego zagospodarowania.

Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń zmiany Studium (np. w zakresie uzbrojenia terenów, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji.

W sposób pośredni realizacja ustaleń zmiany Studium ma charakter społeczny, ukierunkowany na rozwój gospodarczy gminy.

Fot.1. Teren objęty zmianą Studium w Marchwaczu.
W głębi alejka wysadzona drzewami prowadząca do Mogiły pomordowanych
mieszkańców Marchwacza w czasie II wojny światowej

Fot.2. Mogiła i pomnik poświęcony pomordowanym
mieszkańcom Marchwacza w czasie II wojny światowej.

XIV. Spis materiałów wykorzystanych przy opracowaniu prognozy

1. Spis materiałów planistycznych, dokumentacji archiwalnych, literatury

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki uchwalone uchwałą nr XX/95/04 Rady Gminy Szczytniki z dnia 3 grudnia 2004 roku.*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki uchwalone uchwałą nr XXVII/144/2016 Rady Gminy Szczytniki z dnia 17 listopada 2016 roku.*
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Marchwacz zatwierdzony uchwałą nr XLII/2021 Rady Gminy Szczytniki z dnia 30 grudnia 2021 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki i planów miejscowych, Jadwiga Koryńska, 2012 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki i planów miejscowych, Jadwiga Koryńska, Marta Koryńska, Kalisz/Szczytniki 2015 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Marchwacz, Anna Kania, Jadwiga Koryńska, Kalisz-Szczytniki 2021 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Marchwacz – teren II, Anna Kania, Jadwiga Koryńska, Kalisz-Szczytniki 2023 r.*
- *Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Szczytniki, Geoprojekt, Wrocław 1979.*
- *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Szczytniki.*
- *Strategia Rozwoju Gminy Szczytniki na lata 2021 – 2030.*
- *Program ochrony środowiska dla gminy Szczytniki na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, E.O.Ś. Katarzyna Seredyńska, Poznań*
- *Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Szczytniki na lata 2021 – 2027, Szczytniki 2021.*
- *Materiały dotyczące europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000.*
- *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku. Wielkopolska 2030,*
- *Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030. Uchwała Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.*
- *Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r.*
- *Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz.Urz. Woj. Włkp. z 2019r., poz. 6240).*
- *Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej – Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Włkp. 2020r., poz. 5954),*
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Samorząd Województwa Wielkopolskiego, Poznań, 2019 r.,*
- *Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego (uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego LI/1000/23 z dnia 27 marca 2023 r.)*
- *Stan środowiska w województwie wielkopolskim. Raport 2020.*
- *Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny w 2022 r. (wg GIOŚ).*

- Ocena jakości wód podziemnych na podstawie wyników regionalnego monitoringu wód podziemnych uzyskanych w latach 2018 – 2020 na obszarze województwa wielkopolskiego, na których stwierdzono zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego w latach poprzednich, GIOŚ, RWMS Poznań, kwiecień 2022.
- Roczne oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim w 2022 r.. Raport wojewódzki za rok 2022.
- Agrochemiczne badania gleb w Wielkopolsce w latach 2000 – 2004, WIOŚ – OSCH-R, BMŚ, Poznań 2005 r.
- Zasobność gleb w województwie wielkopolskim w latach 2007-2011, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Poznań 2013 r.
- Atlas Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1993 – 97
- Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski PAN, Warszawa 1994 r.
- Atlas klimatu województwa wielkopolskiego IMiGW Poznań 2004 r.
- Mapa hydrograficzna 1:50.000 arkusz Koźminek, Główny Geodeta Kraju, 2003 r.
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – aktualizacja (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 16.11.2022 – Dz.U. 2023 r. poz. 335).
- Ostoje przyrody w Polsce, IOP, PAN, Kraków 1999 r.
- Ostoje ptaków w Polsce, Gromadzki, OTOP, BMŚ, Gdańsk 1994 r.
- Wylegała P., Kuźniak S., Dolata T. Paweł, Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego, Przygotowano na zlecenie Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego, Poznań 2008 r.
- Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony. Instytut Hydrogeologiczny i Geologiczny Inż. AGH, Kraków.
- Statystyczne Vademecum Samorządowca
- J. Barbag A. Dylikowa Geografia Polski, Warszawa
- J. Kondracki. Geografia fizyczna Polski. Mezoregiony fizyczno – geograficzne, Warszawa 1994 r. Wydawnictwo Naukowe PWN
- Mapa morfologiczna Niziny Wielkopolsko – Kujawskiej pod red. B. Krygowskiego, Instytut Paleogeografii i Geoekologii, UAM, Poznań 2007 r.
- Rozporządzenie nr 68 woj. Kaliskiego z dnia 20.12.1991r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Swędrni” na terenie woj. kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru.
- Rozporządzenie nr 65 Wojewody Kaliskiego z dnia 20.12.1996r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu "Dolina rzeki Prosnicy" na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru (Dz. Urzędowy Woj. Kaliskiego nr 1 poz.1 z 27.01.1997r.),
- Mapa topograficzna 1:10 000, 1: 50 000
- Mapy ewidencyjne 1:5000
- Mapy glebowo-rolnicze 1:5000
- Sieć Natura 2000, www.geoservis.gdos.gov.pl
- geoportal.gov.pl
- Google maps
- <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>
- Wizja terenowa – 2023 r.
- Fotografie – 2023 r.

2. Zestawienie aktów prawnych

- ustawa - Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.),

- *ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 977 ze zm.),*
- *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.),*
- *ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 82.),*
- *ustawa o lasach z 28 września 1991 r (Dz.U. z 2023 r. poz. 1356),*
- *ustawa – prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 roku (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.),*
- *rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dn. 12.07.2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).*
- *ustawa Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. z 2023r. poz. 633 ze zm.),*
- *rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112),*
- *ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408),*
- *ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 278),*
- *ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. 2015r., poz.774 ze zm.),*
- *ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.),*
- *ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.).*
- *ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 399.).*
- *ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20 lipca 1991 (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 425),*
- *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448),*
- *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. Nr 47, poz. 401)*
- *rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020 r. poz. 2270).*

XV. Załączniki

Wykaz map

Mapka nr 1. Położenie gminy Szczytniki na tle kraju, województwa i powiatu kaliskiego (w tekście)

Mapka nr. 2. Położenie terenu opracowania na tle gminy Szczytniki (w tekście)

Mapka nr 3. Położenie terenu opracowania w stosunku do obszarów chronionego krajobrazu (w tekście)

Mapka nr 4. Położenie terenu opracowania w stosunku do obszarów Natura 2000 (w tekście)

Mapa: Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytniki – prognoza oddziaływania na środowisko.

Załącznik do prognozy
oddziaływania na środowisko

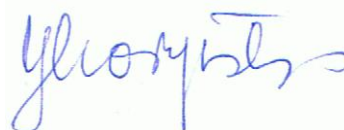
OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż przedstawiony powyżej dokument „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Szczytniki” spełnia wymagania ustawowe dotyczące kwalifikacji, o których mowa w art. 74a ust.2. Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2023 r. poz. 1890 ze zm.).

"Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia"

Kalisz, dn. 28.12.2023 r./13.04.2024 r.

mgr Jadwiga Koryńska – kierująca zespołem

mgr inż. Anna Kania

